

הצעת תקציב

לשנות הכספים 2015-2016

ודברי הסבר

מוגשים לכנסת העשרים

משרד החינוך

והסעיפים הצמודים לו

חוברת
יא

ירושלים - אלול התשע"ה - אוגוסט 2015

הצעת תקציב

לשנות הכספים 2015-2016

ודברי הסבר

- א. תקציב רגיל
משרד החינוך
- ב. תקציב פיתוח
חינוך

חוברת
יא

משרד החינוך

חוברת יא'

העמוד

התוכן

הצעת תקציב משרד החינוך לשנים 2015-2016

2 הצעת תקציב רגיל	20
26 הצעת תקציב הפיתוח	60

דברי הסבר

31 פרק א' - התפתחות מערכת החינוך
36 פרק ב' - תיאור המשרד
39 פרק ג' - דגשים מרכזיים בהצעת התקציב
41 פרק ד' - עיקרי השינויים בהצעת התקציב
48 פרק ה' - ניתוח הצעת התקציב
51 פרק ו' - ניתוח מגדרי של הצעת התקציב
55 פרק ז' - הסבר מפורט של התקציב

הצעת תקציב 2016-2015

(באלפי שקלים חדשים)

2015

2

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
110 ==	2,409 =====	802,484 =====	2,302,377 =====	48,575,572 =====	20 משרד החינוך =====
					21 יחידות מטה
					22 אמרכלות ועובדי משרד
					23 מינהל מורים
					24 מינהל פדגוגי-כללי
					25 חינוך קדם יסודי
					26 חינוך יסודי
					27 חינוך על יסודי
					28 חינוך התישבותי
					29 חינוך עצמאי ומוכר
					30 הסעות הצטיידות ופיתוח
					31 תרבות
					32 רשות הספורט
					33 טלויזיה חינוכית
					38 העברות למוסדות תורניים
21	1,938	17,000	31,450	1,621,647	40 מטה המשרד
				5,822,369	41 חינוך מיוחד
			1,317,878	5,885,574	42 קדם-יסודי
			456,100	14,542,983	43 יסודי וחטיבות-ביניים
				7,563,777	44 חטיבה עליונה
87.5	277		151,047	3,058,134	45 חינוך התישבותי
		756,064	326,066	3,509,641	46 תכניות חינוכיות משלימות
		29,420	2,000	2,065,749	47 מינהל עובדי הוראה
			1,500	3,323,971	48 שירותי עזר והסעות
			1,503	1,082,252	49 תמיכות בנושאי יהדות
1.5	194		14,833	99,475	50 טלויזיה חינוכית
					51 רזרבות

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות עב"צ *	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
44,426,119 =====	45,276,297 =====	161 ==	2,374 =====	540,807 =====	2,302,377 =====	50,594,066 =====	
451,977	1,909,979						
773,426	711,599						
1,430,369	1,314,391						
1,356,009	1,376,408						
6,364,304	6,066,879						
15,413,010	15,539,228						
11,328,691	11,553,460						
2,838,451	2,811,373						
2,180,738	2,187,657						
1,265,244	1,088,096						
63,566	38,055						
3,581	1,351						
101,495	112,655						
855,258	565,166						
		72	1,905	20,003	31,456	1,617,614	
						6,015,052	
					1,317,878	6,458,465	
					456,100	14,322,288	
						7,838,584	
		87.5	277		151,047	3,005,967	
				494,387	326,060	3,560,175	
				26,417	2,000	1,881,373	
					1,500	3,208,604	
					1,503	1,082,172	
		1.5	192		14,833	95,718	
						1,508,054	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					21 יחידות מטה
					21 02 פעולות לשכת הדובר
					21 03 פעולות החשב
					21 04 פרסי ישראל
					21 05 מיכון
					21 06 ארגוני הורים
					21 07 מחקרים וסטטיסטיקה
					21 08 קשרי חוץ
					21 09 התאמת מערכת החינוך
					21 11 אגף החינוך הדתי
					21 12 פעולות ויוזמות במערכת
					21 13 זרבה לפעולות שונות
					21 14 הקצבות לחינוך ותרבות
					21 16 הרשות הארצית למדידה
					21 17 פעולות בשיתוף משרד
					21 20 זרבה להתייקרויות
					21 21 זרבה לשכר

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
	הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
	451,977	1,909,979					
02	4,767	2,597					
03	24,632	22,045					
04	4,364	2,558					
05	170,418	122,932					
06	725	791					
07	7,034	6,750					
08	14,800	7,181					
09	110,885	125,147					
11	52,496	31,925					
12	7,223	2,216					
13		68,265					
14	8,355	12,006					
16	44,478	45,194					
17	1,800	1,800					
20		1,287,980					
21		170,592					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					22 אמרכלות ועובדי משרד
					22 01 עובדי משרד
					22 03 השתלמות והדרכה
					22 04 אחזקת המשרד
					22 06 ביטחון ובטיחות במוסדות
					23 מינהל מורים
					23 01 תנאי שרות
					23 02 פעולות מיוחדות למורים
					23 03 תמריצים למורים
					23 05 מוסדות להכשרת מורים
					23 06 הלוואות מותנות לתלמידי
					23 07 מרכזים פדגוגיים
					23 08 השתלמות מורים וגננות
					23 10 קרנות ומענקי השתלמות
					23 11 פיתוח מנהיגות בית

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014		משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
773,426	711,599						
-----	-----						
01 483,578	456,993						
03 14,748	11,417						
04 198,015	164,601						
06 77,085	78,588						
1,430,369	1,314,391						
-----	-----						
01 169,558	142,101						
02 23,195	9,025						
03 6,154	26,939						
05 980,740	872,641						
06 21,471	18,654						
07 17,686	20,794						
08 124,202	35,650						
10 75,363	173,496						
11 12,000	15,091						

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					24 מינהל פדגוגי-כללי -----
					24 01 תכניות לקידום החינוך
					24 02 שירותי חינוך ורווחה
					24 04 מענק ירושלים הבירה
					24 05 הוראת המקצועות תוכניות
					24 06 פעולות בחינוך הדרוזי
					24 08 שירות פסיכולוגי
					24 09 חינוך יהודי בתפוצות
					24 10 תמיכות מיוחדות
					24 11 כח עזר פדגוגי
					24 12 מתנס"ים
					24 14 חינוך לא פורמאלי
					24 16 חינוך מבוגרים
					24 17 תוכניות ויוזמות
					24 18 חינוך לדמוקרטיה ויהדות
					24 19 המזכירות הפדגוגית
					24 20 הטמעת הרפורמה במערכת
					25 חינוך קדם יסודי -----
					25 05 פעילות בחינוך קדם יסודי
					25 10 גני חובה
					25 11 גני טרום חובה

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות עב"צ *	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
1,356,009	1,376,408						
01	24,365	14,926					
02	90,629	73,559					
04	44,635	10,612					
05	174,828	250,164					
06		454					
08	299,094	297,111					
09	18,900	6,531					
10	22,323	17,678					
11	129,581	142,129					
12	135,044	124,945					
14	295,506	283,724					
16	62,123	72,878					
17	34,841	32,380					
18	17,952						
19	158	49,317					
20	6,030						
6,364,304	6,066,879						
05	189	1,458					
10	3,448,900	3,217,087					
11	2,915,215	2,848,334					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					26 חינוך יסודי
					26 02 שירותי חינוך ורווחה
					26 05 הוראת המקצועות תוכניות
					26 09 שירותי עזר במערכת
					26 11 שעות תקו-חינוך יסודי
					26 12 חינוך מיוחד
					26 15 ילדים מחוננים
					26 19 יישום חוק יום לימודים
					26 20 גידול טבעי במערכת

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014		משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
15,413,010	15,539,228						
02	157,913	176,398					
05	44,933	120,685					
09	1,402,926	1,501,083					
11	8,569,035	7,878,351					
12	4,686,403	4,708,739					
15	10,007	11,787					
19	541,793	503,874					
20		638,311					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					27 חינוך על יסודי
					27 03 שעות תקן חט"ב
					27 04 שירותי עזר בחט"ב
					27 05 הוראת המקצועות תוכניות
					27 06 חינוך טכנולוגי ומדעי
					27 08 תלמידים בפנימיות ומרכזי
					27 09 שכר לימוד על יסודי
					27 10 אגף הבחינות
					27 11 מלגות ומענקים לתלמידים
					27 12 קידום ועידוד החינוך העל
					27 15 תמיכה בנוער מחונן
					27 16 פעולות יוזמות בחינוך

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
	הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
	11,328,691	11,553,460					
03	3,090,402	3,394,868					
04	537,051	487,392					
05	106,468	85,276					
06	154,567	115,221					
08	20,107	21,813					
09	6,790,288	6,840,966					
10	333,156	277,898					
11	227,979	264,524					
12	38,310	47,586					
15	10,629	8,098					
16	19,734	9,818					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					28 חינוך התישבותי
					28 01 עובדי האגף
					28 02 שירותים מרכזים
					28 03 אמרכלות
					28 04 אחזקת תלמידים בפנימיות
					28 05 שירותי עזר ביסודי ז'-ט'
					28 06 חינוך והוראה-שכר מורים
					28 08 תמיכה בבתי ספר
					28 09 חינוך ימי תמיכה
					28 10 ביה"ס הממשלתי בימה
					28 11 ביה"ס הממשלתי עין כרם
					28 12 ביה"ס הממשלתי אשל
					28 13 ביה"ס הממשלתי כדורי
					28 16 יוזמות ופעולות מיוחדות
					28 17 הוראת החקלאות ומקצועות
					28 18 מרכזי נוער ובתי"ס
					28 19 שעורי עזר ופעולות טפוח
					28 20 שכר לימוד על יסודי

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
	הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות עב"צ *	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
	2,838,451	2,811,373					
01	68,701	73,520					
02	805						
03	18,499	18,277					
04	609,262	748,466					
05	127,605	75,299					
06	664,967	547,750					
08	97,340	5,005					
09	41,881	45,752					
10	81						
11	314	11,696					
12	6,566						
13	3,229						
16	428						
17	36,205	34,424					
18	3,545						
19	50,073	45,047					
20	1,108,950	1,206,137					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					29
					חינוך עצמאי ומוכר -----
					29 08
					חינוך עצמאי
					29 09
					פעולות החינוך העצמאי
					29 10
					חינוך מוכר אחר
					29 15
					מעין החינוך התורני
					30
					הסעות הצטיידות ופיתוח -----
					30 03
					ישובים נתמכים
					30 04
					ייעוץ ופיקוח על הבניה
					30 05
					הסעת תלמידים
					30 07
					בתי ספר חקלאיים
					30 09
					פיתוח לטלויזיה הלימודית
					30 11
					מענקים לפיתוח מבני
					30 13
					שיפוץ מבני חינוך
					30 15
					שיפוצים והצטיידות בבי"ס

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
	הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
	2,180,738	2,187,657					
	-----	-----					
08	1,062,602	1,072,201					
09	207,142	207,942					
10	408,583	379,732					
15	502,411	527,782					
	1,265,244	1,088,096					
	-----	-----					
03	20,194	17,313					
04	1,723	1,995					
05	1,122,137	1,012,570					
07	19,310	4,085					
09	3,955	1,159					
11	18,305	9,850					
13	1,334	186					
15	78,286	40,938					

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					31 תרבות
					31 20 מוסדות להשכלה
					31 22 תרבות יהודית
					32 רשות הספורט
					32 02 חינוך גופני בבתי"ס
					33 טלויזיה חינוכית
					33 01 כח אדם
					33 02 הפקות עצמיות
					33 03 הוצאות שידור
					33 04 הנהלה וכלליות

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014		משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה
63,566	38,055						
-----	-----						
20 779	404						
22 62,787	37,651						
3,581	1,351						
-----	-----						
02 3,581	1,351						
101,495	112,655						
-----	-----						
01 52,204	54,020						
02 19,699	28,925						
03 16,817	21,009						
04 12,775	8,701						

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2016-2015

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
					38 העברות למוסדות תורניים -----
					38 01 זרבה להעברה למוסדות
					38 04 תמיכה בכוללים
					38 12 תמיכות ומענקים למוסדות
					38 21 מלגת לימודים
21	1,938	17,000	31,450	1,621,647	40 מטה המשרד -----
21	1,938		400	530,090	40 01 מטה המשרד
		5,000	13,500	680,079	40 02 פעולות מטה מרכזיות
		12,000	17,550	411,478	40 03 תפעול ואחזקת המשרד
				5,822,369	41 חינוך מיוחד -----
				5,822,369	41 01 חינוך מיוחד
			1,317,878	5,885,574	42 קדם-יסודי -----
			1,317,878	5,885,574	42 01 קדם-יסודי
			456,100	14,542,983	43 יסודי וחיטובות-ביניים -----
			452,500	12,207,700	43 01 חינוך רשמי
				1,173,201	43 02 החינוך העצמאי
			3,600	545,799	43 03 מעין החינוך התורני
				406,197	43 04 מוכר שאינו רשמי
				210,086	43 05 מוסדות הפטור
				7,563,777	44 חטיבה עליונה -----
				7,563,777	44 01 חטיבה עליונה

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות עב"צ *	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
855,258	565,166						
01	14,049						
04	710,632						
12	24,031						
21	120,595						
		72	1,905	20,003	31,456	1,617,614	
01		72	1,905		406	551,698	
02				20,003	13,500	729,610	
03					17,550	336,306	
						6,015,052	
01						6,015,052	
					1,317,878	6,458,465	
01					1,317,878	6,458,465	
					456,100	14,322,288	
01					452,500	11,993,165	
02						1,137,367	
03					3,600	585,546	
04						398,235	
05						207,975	
						7,838,584	
01						7,838,584	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
87.5	277		151,047	3,058,134	45 חינוך התיישבותי
87.5	277		4,142	73,022	45 01 מטה החינוך ההתיישבותי
				19,051	45 02 תפעול ואחזקת המינהל
			49,000	579,815	45 03 חטיבות ביניים בחינוך
			11,695		45 04 בתי ספר ממשלתיים
			74,540	803,034	45 05 אחזקת תלמידים בפנימיות
			1,000	82,050	45 06 שירותי היקף
			10,670	1,384,350	45 07 חטיבה עליונה בחינוך
				56,272	45 08 הוראת החקלאות
				60,540	45 09 מענקים לפיתוח, שיפוצים
		756,064	326,066	3,509,641	46 תכניות חינוכיות משלימות
			100	728,340	46 01 קידום ילדים ונוער
			140,036	795,768	46 02 פעילויות ופרויקטים
			100	344,602	46 03 שירות פסיכולוגי-חינוכי
		280,000	28,800	554,916	46 04 חינוך בלתי פורמאלי
		458,064	146,006	678,910	46 05 הארכת יום הלימודים
		18,000	8,524	327,477	46 06 תקשוב, טכנולוגיה ומדעים
				18,038	46 07 תכניות מחוננים
			2,500	61,590	46 08 חינוך מבוגרים
		29,420	2,000	2,065,749	47 מינהל עובדי הוראה
		29,420	2,000	1,601,088	47 01 הכשרה וקידום מקצועי של
				464,661	47 02 תנאי שירות של עובדי
			1,500	3,323,971	48 שירותי עזר והסעות
				1,982,464	48 01 שירותי היקף במערכת

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
		87.5	277		151,047	3,005,967	
		---	---		-----	-----	
01		87.5	277		4,142	72,999	
02						17,149	
03					49,000	525,315	
04					11,695		
05					74,540	820,887	
06					1,000	86,604	
07					10,670	1,442,114	
08						37,285	
09						3,614	
				494,387	326,060	3,560,175	
				-----	-----	-----	
01					100	736,567	
02					140,036	779,188	
03					100	350,367	
04					28,800	585,788	
05				476,387	146,000	674,582	
06				18,000	8,524	350,075	
07						22,745	
08					2,500	60,863	
				26,417	2,000	1,881,373	
				-----	-----	-----	
01				26,417	2,000	1,435,961	
02						445,412	
					1,500	3,208,604	
					-----	-----	
01						2,037,005	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 20 משרד החינוך
			1,500	1,224,413	48 02 הסעות תלמידים
				117,094	48 03 מענקים לפיתוח, שיפוצים
			1,503	1,082,252	49 תמיכות בנושאי יהדות
			3	98,743	49 01 תרבות יהודית
			1,500	983,509	49 02 מוסדות תורניים
1.5	194		14,833	99,475	50 טלויזיה חינוכית
1.5	194		14,833	99,475	50 01 טלויזיה חינוכית
					51 זרבות
					51 01 זרבה להתייקרויות
					51 02 זרבה לעמידה במגבלה

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
02					1,500	1,068,053	
03						103,546	
					1,503	1,082,172	
01					3	108,056	
02					1,500	974,116	
		1.5	192		14,833	95,718	
01		1.5	192		14,833	95,718	
						1,508,054	
01						1,470,943	
02						37,111	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות * עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 60 חינוך
		2,387,342 =====		1,468,536 =====	חינוך =====
		1,984,430		1,236,892	תכנית פיתוח חינוך
		30,442		22,832	הצטידות מבני חינוך
		372,470		208,812	חידוש מבנים
					רזרבה

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
1,401,009 =====	1,852,415 =====			1,561,830 =====	400,000	1,280,126 =====	
1,220,716	1,371,896			1,228,252	400,000	933,096	
18,840	16,692			28,840		30,534	
161,453	439,257			304,738		278,273	
	24,570					38,223	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

הצעת תקציב 2015-2016

(באלפי שקלים חדשים)

2015

משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	סעיף 60 חינוך
		1,984,430 -----		1,236,892 -----	02 תכנית פיתוח חינוך -----
		1,949,430		1,200,414	02 10 בניית כיתות לימוד
		35,000		36,478	02 15 תשתיות היקפיות למבני
		30,442 -----		22,832 -----	03 הצטידות מבני חינוך -----
		30,442		22,832	03 01 מענקים להצטידות
		372,470 -----		208,812 -----	06 חידוש מבנים -----
		372,470		208,812	06 01 חידוש מבנים במערכת
					08 זרבה -----
					08 01 זרבה לעמידה ביעדים

* משרות עבודה בלתי צמיתה

תקציב ברוטו		2016					
הוצאה למעשה 2013	תקציב 2014	משרות* עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	
1,220,716 -----	1,371,896 -----			1,228,252 -----	400,000	933,096 -----	
10 1,193,674	1,339,643			1,193,252	400,000	897,712	
15 27,042	32,253			35,000		35,384	
18,840 -----	16,692 -----			28,840 -----		30,534 -----	
01 18,840	16,692			28,840		30,534	
161,453 -----	439,257 -----			304,738 -----		278,273 -----	
01 161,453	439,257			304,738		278,273	
	24,570 -----					38,223 -----	
01	24,570					38,223	

* משרות עבודה בלתי צמיתה

משרד החינוך

פרק א' – התפתחויות במערכת החינוך

בפרק זה יוצגו נתונים מרכזיים על המגמות העיקריות במערכת החינוך. הגידול במספר התלמידים במערכת החינוך בין שנת הלימודים התשס"ה לשנת הלימודים התשע"ה עומד על כ-20%. מספר התלמידים בחינוך העברי גדל בכ-17% ומספר התלמידים בחינוך הערבי גדל בתקופה זו בכ-26%. במעבר משנת הלימודים תשע"ד לתשע"ה הגידול במספר התלמידים בחינוך העברי עומד על כ-2.9% ובחינוך הערבי הגידול עומד על כ-1.5%.

1. מספר התלמידים במערכת החינוך

תשע"ה 2014/15 ארעי	תשע"ד 2013/14	תשע"ג 2012/13	תשע"ב 2011/12	תשע"א 2010/11	תש"ע 2009/10	תשס"ה 2004/05	
כל האוכלוסייה							
1,663,283	1,622,041	1,592,384	1,567,100	1,533,692	1,507,638	1,391,100	סה"כ
971,649	948,445	933,238	924,035	901,691	883,620	787,100	חינוך יסודי
280,735	275,810	273,369	268,526	263,698	259,748	255,900	חטיבות ביניים
410,899	397,786	385,777	374,539	368,303	364,270	348,100	חטיבות עליונות
חינוך עברי							
1,229,165	1,194,254	1,169,001	1,149,614	1,124,874	1,105,177	1,046,600	סה"כ
722,593	699,198	682,267	671,921	653,014	636,509	574,500	חינוך יסודי
194,784	191,989	192,123	190,147	187,227	185,243	188,600	חטיבות ביניים
311,788	303,067	294,611	287,546	284,633	283,425	283,500	חטיבות עליונות
חינוך ערבי							
434,148	427,787	423,383	417,486	408,818	402,461	344,500	סה"כ
249,038	249,247	250,971	252,114	248,677	247,111	212,600	חינוך יסודי
85,975	83,821	81,246	78,379	76,471	74,505	67,300	חטיבות ביניים
99,135	94,719	91,166	86,993	83,670	80,845	64,600	חטיבות עליונות

מקור: מינהל כלכלה ותקציבים, משרד החינוך.
 * מספרי התלמידים בשנת הלימודים תשע"ה נכון לחודש אוגוסט 2015. ככלל, יתכנו הבדלים בין הנתונים הסטטיסטיים לבין הנתונים לצרכי תקצוב. זאת בגלל הגדרות שונות ואוכלוסיות שונות (לדוגמא, בנתונים הסטטיסטיים נכללות לעתים אוכלוסיות שאינן מתוקצבות על-ידי משרד החינוך). הערה זו נכונה לגבי כל הנתונים הסטטיסטיים בספר הצעת התקציב הזה.

הגידול במספר כיתות הלימוד המתוקצבות בבתי הספר בחינוך הרגיל בין שנת הלימודים התשס"ה לשנת הלימודים התשע"ה עומד על כ-26%, כאשר הגידול בחינוך העברי עומד על כ-21% ובחינוך הערבי על כ-42%.

2. מספר הכיתות המתוקצבות בבתי הספר בחינוך הרגיל

תשע"ה 2014/15 ארעי	תשע"ד 2013/14	תשע"ג 2012/13	תשע"ב 2011/12	תשע"א 2010/11	תש"ע 2009/10	תשס"ה 2004/05	
סך הכיתות							
43,472	54,908	53,588	52,530	51,378	47,997	43,472	סה"כ
25,306	33,051	32,275	31,689	31,086	28,961	25,306	חינוך יסודי
7,140	8,720	8,567	8,483	8,310	7,608	7,140	חטיבות ביניים
11,027	13,137	12,746	12,358	11,982	11,428	11,027	חטיבות עליונות
חינוך עברי							
33,340	40,470	39,362	38,624	37,699	35,574	33,340	סה"כ
18,943	24,476	23,746	23,342	22,755	21,231	18,943	חינוך יסודי
5,293	5,866	5,795	5,789	5,725	5,383	5,293	חטיבות ביניים
9,104	10,129	9,821	9,493	9,219	8,961	9,104	חטיבות עליונות
חינוך ערבי							
10,132	14,438	14,227	13,906	13,679	12,423	10,132	סה"כ
6,363	8,575	8,529	8,347	8,331	7,730	6,363	חינוך יסודי
1,847	2,854	2,772	2,694	2,585	2,225	1,847	חטיבות ביניים
1,923	3,009	2,926	2,865	2,763	2,468	1,923	חטיבות עליונות

מקור: מינהל כלכלה ותקציבים, משרד החינוך.

כפי שעולה מהנתונים המוצגים לעיל, בשנים האמורות שיעור הגידול במספר הכיתות המתוקצבות בחינוך הרגיל היה גבוה משיעור הגידול במספר התלמידים. כתוצאה מכך מספר התלמידים הממוצע לכיתה מתוקצבת ירד ב-6.4%, כאשר הירידה בחינוך העברי עומדת על כ-4.5% ובחינוך הערבי על כ-12%, וזאת כחלק ממגמת צמצום הפערים בין המגזרים בשנים האחרונות ובעקבות יישום החלטת הממשלה להפחתת מספר התלמידים בכיתה באופן דיפרנציאלי.

3. ממוצע תלמידים לכיתה מתוקצבת בחינוך הרגיל

תשע"ה 2014/15 ארעי	תשע"ד 2013/14	תשע"ג 2012/13	תשע"ב 2011/12	תשע"א 2010/11	תש"ע 2009/10	תשס"ה 2004/05	
כל האוכלוסייה							
29.10	29.11	29.19	29.4	29.9	30.4	31.1	סה"כ
28.18	28.16	28.23	28.5	29.1	29.4	30.0	חינוך יסודי
30.68	30.79	30.82	30.9	31.7	32.9	34.7	חטיבות ביניים
30.38	30.40	30.51	30.6	31.0	31.3	31.1	חטיבות עליונות
חינוך עברי							
29.15	29.14	29.11	29.3	29.8	30.0	30.5	סה"כ
28.32	28.22	28.03	28.3	28.8	28.8	29.4	חינוך יסודי
31.44	31.48	31.59	31.6	32.2	33.0	34.5	חטיבות ביניים
29.81	29.98	30.25	30.4	31.0	31.0	30.7	חטיבות עליונות
חינוך ערבי							
28.99	29.04	29.42	29.5	30.2	31.4	32.9	סה"כ
27.79	27.99	28.82	29.0	29.9	30.8	32.1	חינוך יסודי
29.11	29.34	29.18	29.4	30.7	32.6	35.3	חטיבות ביניים
32.29	31.82	31.40	31.1	31.0	32.4	33.3	חטיבות עליונות

מקור: מינהל כלכלה ותקציבים, משרד החינוך.

בעקבות תוספות תקציביות שניתנו בשנים האחרונות גדל ממוצע שעות הלימוד לתלמיד. בין השנים התשס"ט להתשע"ה גדל ממוצע השעות לתלמיד בכ-4.1% בחינוך היסודי, 14.4% בחטיבת הביניים ו-7.7% בחטיבה העליונה.

4. ממוצע שעות הלימוד לתלמיד בחינוך הרגיל

תשע"ה 2014/15 ארעי	תשע"ד 2013/14	תשע"ג 2012/13	תשע"ב 2011/12	תשע"א 2010/11	תש"ע 2009/10	תשס"ט 2008/09	
כל האוכלוסייה							
1.68	1.67	1.67	1.64	1.62	1.60	1.61	חינוך יסודי
1.76	1.74	1.73	1.75	1.74	1.63	1.54	חטיבות ביניים
2.04	2.03	2.04	2.02	1.99	1.94	1.89	חטיבות עליונות
חינוך עברי							
1.68	1.69	1.68	1.65	1.63	1.63	1.63	חינוך יסודי
1.81	1.81	1.79	1.80	1.81	1.70	1.62	חטיבות ביניים
2.07	2.06	2.05	2.03	1.99	1.95	1.92	חטיבות עליונות
חינוך ערבי							
1.65	1.64	1.65	1.60	1.57	1.54	1.54	חינוך יסודי
1.65	1.61	1.57	1.61	1.58	1.46	1.34	חטיבות ביניים
1.96	1.95	2.00	1.98	1.98	1.89	1.81	חטיבות עליונות

מקור: מינהל כלכלה ותקציבים, משרד החינוך.
 * ממוצע השעות ביסודי וחטיבת-הביניים כולל שעות ותלמידים בחינוך הרשמי, המוכר והפטור, שעות ניהול וחינוך וכן שעות ותלמידי שילוב.
 * ממוצע השעות בחטיבה העליונה כולל שעות ותלמידים זכאי שכר לימוד, תלמידי "תרבותי ייחודי" ותלמידי מפתנים וכן שעות הפחתת תלמידים בכיתה.
 * הנתונים כוללים את השפעת הסכמי השכר "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" וכן את עדכון שעות הניהול הקיימות בפועל.

בין השנים התשס"ח להתשע"ד גדל מספר הזכאים לתעודת בגרות באוכלוסייה בשיעור של כ- 28.2%. שיעור הזכאים לתעודת בגרות מתוך קבוצת הגיל גדל באותה תקופה במגזר העברי בשיעור של כ- 16% ובמגזר הערבי בשיעור של כ- 44%.

5. נבחנים וזכאים לתעודת בגרות

תשע"ד	תשע"ג	תשע"ב	תשע"א	תש"ע	תשס"ט	תשס"ח	
2013/14	2012/13	2011/12	2010/11	2009/10	2008/09	2007/08	
כל האוכלוסייה							
66,248	64,855	60,262	57,878	57,567	53,895	51,666	מספר הזכאים *
90,656	90,721	86,565	86,046	87,887	83,997	83,866	מספר הנבחנים
125,673	121,559	121,116	120,315	119,221	116,996	116,415	מספר גילאי 17
אחוז הזכאים							
73.1%	71%	69.6%	67.3%	65.5%	64.2%	61.6%	מתוך הנבחנים
52.7%	53%	49.8%	48.1%	48.3%	46.1%	44.4%	מתוך גילאי 17
חינוך עברי							
52,684	51,820	48,879	47,411	47,577	44,987	43,755	מספר הזכאים *
68,787	68,608	66,344	66,442	68,220	65,809	66,091	מספר הנבחנים
89,746	86,680	88,360	87,015	87,411	86,172	86,641	מספר גילאי 17
אחוז הזכאים							
76.6%	76%	73.7%	71.4%	69.7%	68.4%	66.2%	מתוך הנבחנים
58.7%	60%	55.3%	54.5%	54.4%	51%	51%	מתוך גילאי 17
חינוך ערבי							
13,488	12,917	11,318	10,407	9,908	8,852	7,837	מספר הזכאים *
21,302	21,598	19,829	19,157	19,298	17,848	17,480	מספר הנבחנים
29,322	28,285	26,835	27,278	26,100	25,474	24,534	מספר גילאי 17
אחוז הזכאים							
63.1%	60%	57.1%	54.3%	51.3%	49.6%	44.8%	מתוך הנבחנים
45.9%	46%	42.2%	38.2%	38%	34.7%	31.9%	מתוך גילאי 17

מקור הנתונים: משרד החינוך

* הזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' ונבחני משנה במועד החורף העוקב.
 ** הנתונים אינם כוללים את תושבי מזרח ירושלים שאינם ניגשים לבחינת הבגרות הישראלית.
 *** בעת הוצאת הנתונים טרם שוקללו נתוני בגרות חורף ולפיכך אין נתונים עבור תשע"ה.

פרק ב' – תיאור המשרד

תפקידי משרד החינוך

1. קידום המצוינות, שיפור ההישגים ורמת האיכות החינוכית, תוך צמצום הפערים החברתיים.
2. יצירת מערכת חינוך אפקטיבית ויעילה שתשרת את צרכי הפרט וצרכיה המשתנים של מדינת ישראל.
3. קידום ערכים ציוניים, יהודיים, דמוקרטיים וחברתיים.

תיאור היחידות השונות במשרד

מינהל ומשאבי אנוש

אגף משאבי אנוש מופקד על אישור מבנה המשרד על כל יחידותיו, במסגרת שיא כוח אדם הקיים במשרד. כמו כן, האגף מופקד על קליטת עובדים וטיפול בזכויותיהם, חובותיהם ופיתוחם המקצועי.

המזכירות הפדגוגית

המזכירות הפדגוגית היא הסמכות המקצועית העליונה בכל הנושאים הפדגוגיים במערכת החינוך, למעט הסמכויות הייחודיות של החינוך הדתי. סמכות זו כוללת את התוויית המדיניות הפדגוגית והקוריקולרית של המשרד, בכפיפות לשר ולמנהלת הכללית.

המינהל הפדגוגי

המינהל הפדגוגי הוא הזרוע הביצועית המרכזית של מערכת החינוך והנהלת המשרד. המינהל הוא השותף המרכזי לגיבוש ולעיצוב החזון והמדיניות של מערכת החינוך כפי שנקבעו על ידי שר החינוך והמנהלת הכללית של המשרד. המינהל הפדגוגי מופקד על התפעול ועל תהליכי הניהול של בתי הספר במערכת החינוך, הקצאת השעות למוסדות החינוך, בקרת ההישגים הלימודיים, הערכים והחברתיים.

המינהל לתיאום ובקרה

מינהל תיאום ובקרה אחראי על פעולותיהם של מספר אגפים. המשותף למרבית הנושאים, הוא הטיפול בבוגרי מערכת החינוך: האגף לחינוך מבוגרים מופקד על המכינות הקדם אקדמיות, על הלומד המבוגר והאולפנים לעולים. האגף הבכיר למוסדות תורניים מטפל בתקצוב תלמידי הישיבות והכוללים. האגף לתרבות חרדית מטפל בשיעורי תורה ברחבי הארץ. האגף לתרבות תורנית מטפל בהנחלת מורשת ישראל ברשויות המקומיות. האגף לשירות לאומי מופקד על השמת בנות שירות לאומי, מענקים והלוואות לתלמידים וסטודנטים והענקת פרסי ישראל.

מינהל עובדי הוראה

מינהל עובדי הוראה מופקד על פיתוחם המקצועי של עובדי ההוראה, החל בשלב טרום ההוראה-הכשרת המורים, התמחותם וכניסתם לעבודה החינוכית כמתמחים וכעובדי הוראה חדשים וליוויים במהלך עבודתם בהוראה עצמה באמצעות השתלמויות וקורסים לפיתוח מקצועי. כמו כן המינהל מופקד על תנאי העסקה של כלל עובדי ההוראה ועל שיפור מעמד המורה והערכתו.

מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע

מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע מספק שירותי מידע והדרכה להנהלת המשרד, ליחידות המשרד ולמערכת החינוך. המינהל מתמקד בהכוונת מדיניות המשרד בתחומי המדע, הטכנולוגיה ויישומי המחשב במערכת החינוך, בזיקה להתפתחויות תחומים אלה באקדמיה, בתעשייה ובחברה.

מינהל החינוך הדתי

מינהל החינוך הדתי אחראי על מתן שירות לאוכלוסיית התלמידים וההורים בחינוך הממלכתי-דתי, העמקת החינוך הציוני-דתי והתורני, שיפור רמת ההוראה בחינוך הממלכתי-דתי, חיזוק אוכלוסיות התלמידים מיישובי פיתוח ושכונות מצוקה וחיזוק החברה הציונית-דתית ומוקדיה הקהילתיים.

מינהל חברה ונוער

מינהל חברה ונוער אחראי להפעלתו והכוונתו של החינוך הבלתי פורמאלי, החינוך החברתי והחינוך הערכי-לאומי.

מינהל כלכלה ותקציבים

מינהל כלכלה ותקציבים אחראי לתכנון וקביעה של מסגרות התקציב של תכניות העבודה לפי סדרי העדיפויות ולפי מדיניות הנהלת המשרד.

חשבות

חשבות המשרד אחראית על ביצוע תקציב המשרד תוך קיום בקרה ופיקוח תקציבי, הספקת שירותי תשלומים וחשבונות לספקים, ניהול כספי ורישום חשבונאי שוטף של תקציב המשרד, תשלום משכורות למורים ופקידים, וביצוע תשלומים לרשויות מקומיות ובעלויות חינוך בגין שירותים הניתנים להפעלת מוסדות חינוך ושירותים אחרים.

מינהל בקרה, אכיפה ורישוי

בהמשך ליישום המלצות ועדת טרכטנברג הוקם מינהל בקרה, אכיפה ורישוי אשר יעסוק בשלושה מרכיבי פעילות עיקריים: בקרה על ביצוע חוקים ותקנות, הוראות ועמידה בתנאי הרישוי להפעלת מוסדות חינוך; אכיפה וסנקציה כנגד הפרות ומפרים; מתן רישיונות ואישורים למוסדות חינוך ולמסגרות חינוכיות המחויבים ברישוי או אישור המשרד על-פי חוק.

מינהל הפיתוח

מינהל הפיתוח מופקד על תכנון ומיפוי של מוסדות חינוך חדשים, הכנת פרוגרמות, בדיקת תכניות אדריכליות ותקצוב בנייתם. כמו כן, המינהל מופקד על מערכת הסעות התלמידים, שכירת מבני חינוך והצטיידות מוסדות החינוך, והנגשתם לאנשים בעלי צרכים מיוחדים.

מחוזות משרד החינוך

מחוזות משרד החינוך הם הזרוע הביצועית של מטה משרד החינוך. מחוזות המשרד הינם: צפון, חיפה, מרכז, תל אביב, ירושלים, מינהל חינוך ירושלים (מנח"י) ודרום. המחוזות אחראיים על טיפול וניהול מערכת החינוך במחוז, תיאום עם הרשויות המקומיות ובמסגרת תקנות חינוך ממלכתי מופקדים על מכלול פעולות המשרד במחוז בהתאם למדיניות המנהלת הכללית של משרד החינוך. בנוסף, הוקם השנה המחוז החרדי אשר מופקד על מערכת החינוך החרדית ופועל במתכונת של מחוז ארצי.

המינהל לחינוך התיישבותי ועליית הנוער

מינהל ארצי של בתי-הספר העל-יסודיים האזוריים-התיישבותיים, כפרי הנוער ומוסדות הפנימייה של משרד החינוך.

הרשות הארצית למדידה ולהערכה (הראמ"ה)

ייעודה של הראמ"ה הוא לתרום לשיפור מערכת החינוך באמצעות: העמדת מערך מדידה והערכה אפקטיבי שהוא חלק בלתי-נפרד מהתהליך הלימודי; פיתוח מגוון של כלי הערכה לניטור שוטף של התפתחות מערכת החינוך ולהערכת התקדמותן של תכניות חינוכיות; העמדת ממצאים הנתמכים על ידי נתונים וכלי ניתוח מדעיים לרשותם של מקבלי ההחלטות במערכת החינוך, לרשות חוקרים ובעלי עניין מהאקדמיה ולרשותו של כלל הציבור.

טלוויזיה חינוכית

הטלוויזיה החינוכית הישראלית, המהווה יחידת סמך של משרד החינוך, מחויבת לשידור תכניות בעלות מסרים ציבוריים, חינוכיים וערכיים, לכלל האוכלוסייה ולקבוצות בעלות צרכים מיוחדים. ביולי 2014 אישרה הכנסת את חוק השידור הציבורי התשע"ד-2014. לפי החוק, רשות השידור הקיימת תיסגר ויוקם במקומה תאגיד ציבורי חדש שיפעל לפי פרמטרים מקצועיים וערכיים. התאגיד הציבורי החדש ישדר בשלושה אפיקים: ערוץ 1 שישדר בעברית, ערוץ 33 שישדר בערבית וערוץ 23 שישדר שידורים לילדים ולנוער. ביום תחילת השידורים של תאגיד זה תאבד הטלוויזיה החינוכית מסמכויותיה והשידורים לציבור הילדים יתקיימו רק בערוץ 23 המיועד לכך. בצורה זו תשמר באופן המיטבי עצמאות הגוף המשדר.

פרק ג' – דגשים מרכזיים בהצעת התקציב

הצעת תקציב משרד החינוך (סעיפים 20 ו-60) לשנת 2015 עומדת על כ- 50 מיליארד ש"ח בשנת 2015 ועל כ- 51.8 מיליארד ש"ח בשנת 2016. במסגרת הצעת התקציב לשנים 2015-2016 ניתן ביטוי לאתגרים העומדים בפני מערכת החינוך, ולסדרי העדיפות של המשרד.

1. **השקעה בגיל הרך** – מתוך הבנה שהשקעה בגילאים אלו משפיעה באופן ניכר על הישגי התלמידים ורווחתם, יחלו בשנת הלימודים הקרובה (תשע"ו) התכניות הבאות:

א. סייעת שנייה בגני הילדים – בגני הילדים בגילאי 3-4 בהם לומדים 30 ילדים.

ב. העשרת הסביבה החינוכית – תוספת תקציב לרכישת משחקי הרכבה והעשרה, פינה רכה למנוחה (מזרונים ומושבים רכים) וכדומה.

ג. מינוי "גננת מובילה" – ליווי הצוותים החינוכיים באמצעות מינוי גננות חונכות.

2. מתווה לצמצום מספר התלמידים בכיתה – החל משנת הלימודים הקרובה (תשע"ו) יחל צמצום הדרגתי, תוך חמש שנים, של מספר התלמידים בכיתה בבתי הספר היסודיים, כך שגודל הכיתה יעמוד על בין 32 ל-34 תלמידים.

3. מורה שני בכיתה –

א. במסגרת הקטנת יחס מורה-תלמיד תחל לפעול משנת הלימודים תשע"ו בכ-1,000 כיתות תכנית "מורה שני בכיתה".

ב. במסגרת התכנית ילמדו יחד מורה ותיק וסטודנט להוראה שישתלב בהדרגה בפעילויות ההוראה והלמידה, כחלק מטיוב הכשרתו. מדי שבוע ולמשך שלושה ימים בשבוע, הסטודנטים יגיעו לכיתות הלימוד בגני הילדים ובבתי הספר.

ג.

4. חיזוק לימודי המתמטיקה –

א. צמיחתה הכלכלית של מדינת ישראל תלוי בפיתוח הון אנושי איכותי. לימודי מתמטיקה מוגברים מהווים תשתית מרכזית.

ב. בין השנים 2006-2014 חלה ירידה של כ-30% בשיעור התלמידים הניגשים לבגרות בהיקף 5 יחידות לימוד במתמטיקה. במקביל, חלה ירידה גם במספר התלמידים המצטיינים הלומדים מתמטיקה בהיקף מוגבר. מגמה זו מהווה איום על תעשיית ההיי-טק הישראלית.

ג. באמצעות שעות תגבור לבתי הספר, השקעה בהכשרות מורים ועוד, מתכוון משרד החינוך להביא להכפלת מספר הניגשים לבגרות מכ-9,000 (כיום) לכ-18,000 בתוך 4 שנים.

5. **המשך הטמעת התקצוב הדיפרנציאלי** – קידום שוויון הזדמנויות ומיצוי הפוטנציאל הכלכלי של כלל הקבוצות בחברה הישראלית באמצעות הגדלת מספר שעות הלימוד לבתי ספר מרקע חברתי-כלכלי חלש.

6. **לימודי עברית במגזר הערבי** – בכדי להביא להשתלבות מוגברת בחברה ובכלכלה הישראלית, יושם דגש על לימודי עברית כמקצוע חובה כבר מגן הילדים ועד כיתה י"ב, בדגש על מיומנויות האזנה ודיבור.

7. **קידום ילדים עם צרכים מיוחדים** – קביעת תקנות להתאמת נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה במוסדות חינוך.

8. **דיבור בציבור** –

- א. בעידן של תקשורת פתוחה ותהליכי גלובליזציה הדיבור בציבור מקבל חשיבות רבה. הדיבור בציבור מפתח יכולת חשיבה גבוהה, יכולות רטוריות, ומיומנויות תקשורת, אשר עשויות לתרום באופן משמעותי להשתלבותו ולהתנהלותו של הבוגר בחיי החברה העתידיים שלו.
- ב. החל משנת הלימודים הקרובה (תשע"ו) תוטמע התכנית באופן הדרגתי, כך שכל תלמיד יתנסה, מידי שנה בעמידה מול קהל ובדיבור בציבור.

9. **תכנית ערכים** –

- א. לימודי מורשת, אהבת הארץ, ציונות ויהדות. קיומם של מסעות חווייתיים מעצבי זהות. המשך העמקת המעורבות החברתית ופיתוח של מנהיגות.
- ב. העמקת תכניות העוסקות בסובלנות ובקבלת השונה תוך התייחסות לשמירה על פלורליזם, חירות האדם ובזכות הבחירה שלו להיות אחר.

פרק ד' – עיקרי השינויים בהצעת התקציב

תקציב רגיל (סעיף 20)

סך התוספת לתקציב הרגיל של משרד החינוך עומדת על כ- 4.9 מיליארד ש"ח בשנת 2015, ועל כ-2 מיליארד ש"ח נוספים בשנת 2016.

הוצאה נטו	סעיף 20	ביאור
43,595	תקציב מקורי לשנת 2014 (במיליוני ש"ח)	
	שינויים במעבר לתקציב 2015	
985	תוספות קואליציוניות	1
590	גידול טבעי במערכת החינוך	2
276	הסכם שכר עם הסתדרות המורים ועם מורי המכללות	3
270	חינוך חנימ לגילי 3-4	4
235	רפורמת "עוז לתמורה"	5
215	רפורמת "למידה משמעותית"	6
175	תכנית להארכת שנת הלימודים לכיתות א'-ב'	7
158	סייעת שנייה בגני הילדים	8
125	תוספת שעות לימוד לסל הטיפוח	9
110	ביטחון תזונתי	10
65	ניהול עצמי	11
55	צמצום מספר תלמידים בכיתה	12
40	חינוך טכנולוגי	13
32	סייעות רפואיות	14
30	מעבר בתי ספר ממשרד הכלכלה למשרד החינוך	15
30	יישום חוק השילוב	16
10	חוק חינוך חובה י"א-י"ב	17
1,579	שונות לרבות נושאי שכר והפחתות	18
48,575	סך התקציב לשנת 2015	
	שינויים במעבר לתקציב 2016	
676	גידול טבעי	2
320	רפורמת "עוז לתמורה"	5
317	סייעת שנייה בגני הילדים	8
112	צמצום מספר התלמידים בכיתה	12
95	חינוך חנימ לגילי 3-4	4
91	תוספת שעות לימוד לסל הטיפוח	9

הוצאה נטו	סעיף 20	ביאור
65	רפורמת "למידה משמעותית"	6
30	יישום חוק השילוב	16
313	שונות לרבות נושאי שכר והפחתות	18
50,594	סך התקציב לשנת 2016	

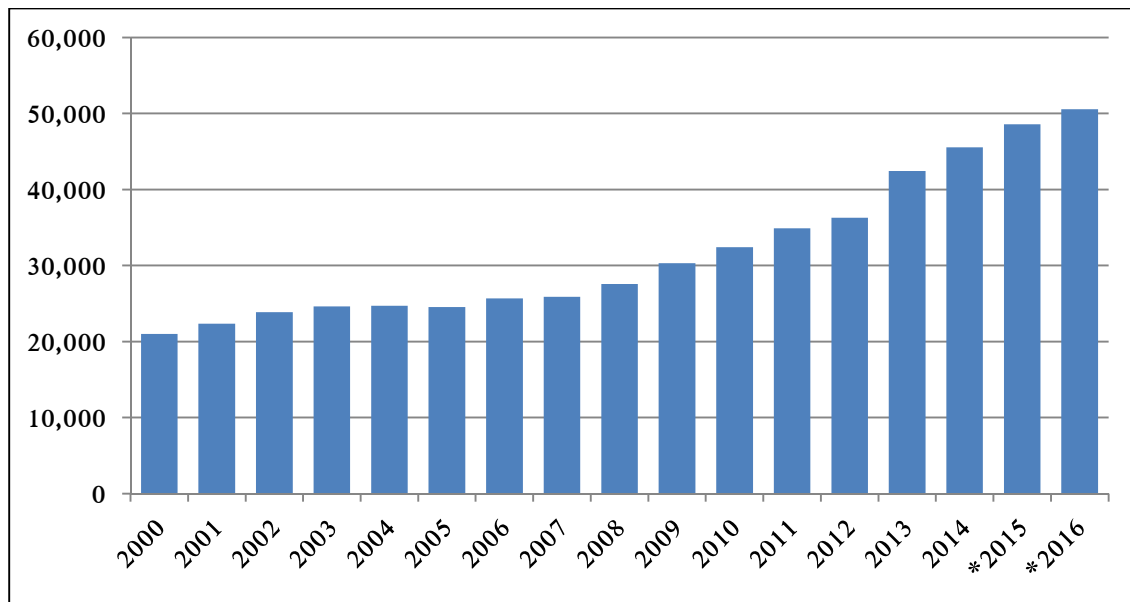
הערות ופירוט:

1. **תוספות קואליציוניות** – מימוש ההסכמים הקואליציוניים עם סיעות ש"ס, יהדות התורה והבית היהודי, ובהתאם להחלטות הממשלה בנושא. בין הנושאים המתוקצבים – הגדלת תקציב הישיבות, תגבור שירותי החינוך הממלכתי-דתי, והחינוך החרדי.
2. **גידול טבעי** – מספר התלמידים במערכת החינוך גדל מדי שנה בכ-1.8%, לפיכך ניתנת מידי שנה תוספת תקציבית למניעת שחיקת משאבים בגין הגידול הטבעי.
3. **הסכם שכר עם הסתדרות המורים** – במסגרת הסכם השכר שנחתם במהלך שנת 2013 ניתנו תוספות שכר למנהלים בחינוך היסודי ובחטיבות-הביניים, תוספת שעות לבעלי תפקידים בחטיבות-הביניים ותוספת שעות לימוד לגננות. כמו כן, במסגרת הסכם השכר שנחתם במהלך שנת 2015 ניתנו תוספות שכר לעובדי המכללות להוראה.
4. **חינוך חנינם לגילי 3-4** – בעקבות החלטת ממשלה 4088 מיום ה-8 לינואר 2012 שעניינה יישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) הוחל חינוך חנינם מגילאי 3-4 במערכת החינוך בכל הארץ.
5. **רפורמת "עוז לתמורה"** – בהתאם להסכם השכר שנחתם עם ארגון המורים באוגוסט 2011 ניתנו תוספות שכר משמעותית לעובדי ההוראה בחטיבה העליונה, תוספת שעות לימוד פרטניות ותקצוב דיפרנציאלי בית ספרי.
6. **רפורמת "למידה משמעותית"** – תכנית משרד החינוך לשינוי שיטת הערכת התלמידים ומעבר להערכה חלופית.
7. **הארכת שנת הלימודים** – החל משנת הלימודים התשע"ד החלה לפעול התכנית להארכת שנת הלימודים ("בתי הספר של החופש הגדול") בכיתות א'-ב' בחינוך הרשמי, במשך שלושה שבועות בכל הארץ.
8. **סייעת שנייה בגני הילדים** – החל משנת הלימודים התשע"ו יתווספו עוזרות גננות בגני ילדים בהם למעלה מ-29 ילדים בגילאי 3-4, התכנית כוללת עוד תקציב להעשרת הגן ולליווי הגננות על ידי גננות חונכות.
9. **תוספת שעות לימוד לסל הטיפוח** – התוספת נועדה לתגבור שעות הלימוד בבתי ספר חלשים מבחינה חברתית-כלכלית בהתאם למדד הטיפוח.
10. **ביטחון תזונתי** – על מנת להגדיל את שיעורי המיצוי בתכנית ההזנה של משרד החינוך במסגרת יום חינוך ארוך הופחתו שיעורי ההשתתפות העצמית של הרשויות המקומיות וההורים.

11. **ניהול עצמי** – תכנית זו נועדה להגביר את הגמישות הפדגוגית והתקציבית של מנהלי בתי הספר היסודיים. במסגרת התכנית, ניתנת תוספת תקציבית גמישה לכל בית ספר עבור שימושים חינוכיים לפי שיקול דעתו של כל בית ספר.
12. **צמצום מספר תלמידים בכיתה** – החל משנת הלימודים התשע"ו תחל לפעול בהדרגה התכנית לצמצום מספר התלמידים בכיתה בבתי הספר היסודיים, כך שבהדרגה יעמוד מספר התלמידים בכיתה על 32 עד 34 תלמידים.
13. **חינוך טכנולוגי-מקצועי** – הרחבת ושיפור איכותן של המגמות בחינוך המקצועי-טכנולוגי.
14. **סייעות רפואיות** – הגדלת מספר הסייעות המלוות ילדים בעלי צרכים רפואיים, והעסקתן במשך 12 חודשים בשנה.
15. **מעבר בתי ספר ממשרד הכלכלה** – העברת האחריות על מספר בתי ספר מקצועיים ממשרד הכלכלה למשרד החינוך.
16. **יישום חוק השילוב** – הרחבת שילובם של תלמידים מהחינוך המיוחד בחינוך הרגיל על ידי הקצאת סייעות משלבות לתלמידים, וזאת בנוסף לשעות לימוד ייחודיות לנושא הניתנות במסגרת הגידול הטבעי.
17. **חוק לימוד חובה י"א-י"ב** – הרחבת תקציבן של תכניות למניעת נשירה כחלק מהרחבת חובת הלימוד לכיתות י"א-י"ב.
18. **שונות לרבות נושאי שכר** – עדכון עלויות שעת הוראה ופרופיל התקצוב של עובדי העזר בעקבות התייקרויות בעלויות העסקת כוח האדם במערכת החינוך, מענק חד-פעמי לעובדי הוראה במכללות, עדכון שכר מינימום, תמיכה חד-פעמית בשירותי החינוך בעיר ירושלים, התאמת התקציב לביצוע בפועל, והפחתת התקציב בהתאם להחלטות ממשלה.

התפתחות תקציב משרד החינוך בין השנים 2000-2016

(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים, תקציב נטו, סעיף 20)

* הנתונים לשנת 2015 בהתאם להצעת התקציב.

בין השנים 2000-2016 גדל תקציב משרד החינוך ב-14%, כאשר בין השנים 2010-2016 גדל התקציב ב-56%. התוספות המרכזיות שניתנו למערכת החינוך בשנים אלה הן: הסכמי השכר "אופק חדש" ו"עוז לתמורה"; חינוך חגים לגילאי 3-4; תוספת שעות לימוד ללימוד בקבוצות קטנות בכיתות א'-ב', לצמצום מספר התלמידים בכיתה ולשיפור הישגים; וצהרונים באשכולות חברתיים-כלכליים 1-3.

התפתחות תקציב משרד החינוך בין השנים 2014-2016 על פי תחומי פעולה

(מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים, תקציב נטו, סעיף 20)

מבנה תקציב משרד החינוך עבר שינוי בין השנים 2014-2015, וזאת כדי שהצעת התקציב תשקף במידה רבה יותר את מבנה מערכת החינוך ואת פעילות משרד החינוך. בטבלה להלן מוצגת ההשוואה בין תקציב 2014 להצעת תקציב 2015-2016 על פי תחומי פעולה (בהתאם למבנה התקציב החדש).

הצעת תקציב 2016		הצעת תקציב 2015		תקציב מקורי בשנת 2014	נושא	סעיף ותחום פעולה	ביאור
שינוי משנת 2015	הצעת תקציב	שינוי משנת 2014	הצעת תקציב				
-0.25%	1,613,614	23%	1,621,647	1,317,804	מטה המשרד	2040	.1
3.3%	6,015,052	18%	5,822,574	4,915,016	חינוך מיוחד	2041	.א2
9.7%	6,458,465	16%	5,885,574	5,061,827	קדם-יסודי	2042	.ב2
-1.5%	14,322,288	5%	14,542,983	13,839,155	יסודי וחטיבות-ביניים	2043	.ג2
3.6%	7,838,584	18%	7,563,777	6,399,041	חטיבה עליונה	2044	.ד2
-1.7%	3,005,967	14%	3,058,314	2,684,597	חינוך התיישבותי	2045	.ד2
1.4%	3,560,175	22%	3,509,641	2,880,939	תכניות חינוכיות	2046	.3
-8.9%	1,881,373	30%	2,065,749	1,587,759	מינהל עובדי הוראה	2047	.4
-3.5%	3,208,604	14%	3,323,971	2,910,530	שירותי עזר והסעות	2048	.5
-0.01%	1,082,172	77%	1,082,252	611,437	תמיכות בנושאי יהדות	2049	.6
-3.8%	95,718	1%	99,475	98,926	טלוויזיה חינוכית	2050	.7
	1,508,054			1,287,980	רזרבות	2051	.8

הערות ופירוט:

1. **תחום פעולה מטה המשרד** – השינוי בשנת 2015 נובע בעיקרו מתוספת תקני כוח אדם ומגידול בעלויות העסקת כוח האדם במטה משרד החינוך, ומהתאמת תקציב התפעול ואחזקת המשרד לביצוע בפועל. השינוי בשנת 2016 נובע בעיקרו מהפרשת 3% מההוצאה לרזרבה.
2. **תחומי הפעולה חינוך מיוחד, שלבי הגיל ושירותי עזר והסעות (2041-2045, 2048)** – השינוי בתחומי הפעולה נובע, פרט לנושאים הייחודיים שיפורטו, מתוספת משאבים בגין הגידול במספרי התלמידים במערכת החינוך (גידול טבעי), מהתייקרויות בעלויות העסקת כוח האדם במערכת החינוך, ומהתאמת התקציב לביצוע בפועל. שינויים נוספים בתחומי הפעולה:
 - א. **חינוך מיוחד** – הפחתת תשלומי ההורים בהזנה בחינוך המיוחד, גידול במספר הסייעות הרפואיות ושיפור תנאי העסקתן.

- ב. **קדם-יסודי** – החלת חינוך חינם לגילאי 3-4, סייעת שנייה בגני הילדים הצפופים בגילאי 3-4.
- ג. **יסודי וחטיבות-ביניים** – עקב שינוי מבנה התקציב פוצלה תקנת הגידול הטבעי – שהייתה משויכת בעבר לתחום היסודי – בין תחומי הפעולה השונים. עקב השינוי הטכני נראה כי לכאורה תקציב תחום הפעולה יסודי וחטיבות-ביניים גדל באופן מתון, אך כביתר התחומים ניתנה תוספת המשאבים בגין הגידול הטבעי. כמו כן, ניתנה תוספת תקציבית עבור הסכם השכר עם הסתדרות המורים, תוספת שעות לימוד לתגבור שעות הלימוד בבתי ספר חלשים, וצמצום מספר התלמידים בכיתה. הקיטון בתקציב בין השנים 2015 ל-2016 נובע בעיקרו מהפרשת 3% מההוצאה לרזרבה, ומהתאמה בין התקצוב לביצוע בפועל בשנת 2015.
- ד. **חטיבה עליונה וחינוך התיישבותי** – תוספת תקציבית הניתנת לרפורמות "עוז לתמורה" ו"למידה משמעותית". הקיטון בתקציב החינוך התיישבותי בין השנים 2015 ל-2016 נובע בעיקרו מהפרשת 3% מההוצאה לרזרבה, ומהתאמה בין התקצוב לביצוע בפועל בשנת 2015.
3. **תחום פעולה תכניות חינוכיות משלימות** – השינוי נובע בעיקרו מהתוספות עבור התכנית להארכת שנת הלימודים בכיתות א'-ב', הביטחון התזונתי, וגידול בתקציבי החינוך הבלתי-פורמלי.
4. **תחום פעולה מינהל עובדי הוראה** – השינוי בשנת 2015 נובע בעיקרו מתוספות תקציביות עבור השתלמויות והדרכה לעובדי הוראה, הכשרת עובדי הוראה חרדים, התייקרויות בעלויות העסקת כוח האדם במכללות להכשרת עובדי הוראה, ומהתאמת התקציב לביצוע בפועל. השינוי בשנת 2016 נובע בעיקרו מהעברת האחראיות על מספר מכללות להוראה ממשרד החינוך לוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת).
5. **תחום פעולה תמיכות בנושאי יהדות** – השינוי נובע מגידול בתקציבים קואליציוניים בהתאם להחלטות ממשלה בנושא.
6. **תחום פעולה טלויזיה חינוכית** – הקיטון בתקציב בין השנים 2015 ל-2016 נובע בעיקרו מהפרשת 3% מההוצאה לרזרבה, ומהתאמה בין התקצוב לביצוע בפועל בשנת 2015.
7. **תחום פעולה רזרבות** – בשל תאריך אישור תקציב המדינה הצפוי, חולקו בשנת 2015 בין תחומי התקציב השונים תקציב הרזרבה. בשנת 2016 נדרשת שמירה של רזרבה בהיקף של 3% בכלל תקציב המדינה.

תקציב פיתוח (סעיף 60)

ביאור	סעיף 60	הוצאה נטו	הוצאה מותנית	הכנסה מיועדת	הרשאה להתחייב
	תקציב מקורי לשנת 2014 (במיליוני ש"ח)	1,852,415			1,811,615
	שינויים במעבר לתקציב 2015				
1	תוספת לבינוי				575,727
2	התאמה לביצוע	-383,879			
	סך התקציב לשנת 2015	1,468,536			2,387,342
	שינויים במעבר לתקציב 2016				
1	הפחתת הרשאות בהתאם להתקדמות תכנית החומש ובינוי גני ילדים לגילאי 3-4				-825,962
2	התאמה לביצוע	211,590			
3	חלף קק"ל	-400,000	400,000	-400,000	
	סך התקציב לשנת 2015	1,280,126	400,000	-400,000	1,561,380

הערות ופירוט:

- תוספת לבינוי** – התאמת תקציב ההרשאה להתחייב למימוש תכנית החומש לבניית כיתות בהיקף כולל של 8,700 כיתות בשנים 2012-2016. בנוסף, בהתאם להחלטת הממשלה מוקצה תקציב לשם בניית גני ילדים לגילאי 3-4 וכן להמשך פעילות חידוש מבנים וחיזוק מבנים לרעידות אדמה. כמו כן, פועל המשרד לבניית פינות עבודה לבתי ספר שנכנסו לרפורמת "עוז לתמורה" ולהנגשת בתי ספר לילדים בעלי צרכים מיוחדים בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.
- התאמה לביצוע** – תקציב ההוצאה ברוטו מותאם לביצוע חזוי על פי קצב הביצוע בחמש השנים האחרונות.
- חלף קק"ל** – בהתאם להחלטת ממשלה שעניינה הסדרת תקציב המועבר לקק"ל לטובת פיתוח ודיוור, קק"ל תעביר למשרד החינוך תקציב בהכנסה מיועדת בסך של 400,000 אלפי ש"ח.

פרק ה' – ניתוח הצעת התקציב

הוצאות מרכזיות בהצעת התקציב לשנים 2015-2016 – סעיף 20:

סעיף ותחום פעולה	נושא	הוצאה נטו בשנת 2015	שיעור מסך תקציב ההצעה בשנת 2015	הוצאה נטו בשנת 2016	שיעור מסך תקציב ההצעה בשנת 2016
2040	מטה המשרד	1,621,647	3%	1,613,614	3%
2041	חינוך מיוחד	5,822,574	12%	6,015,052	12%
2042	קדם-יסודי	5,885,574	12%	6,458,465	13%
2043	יסודי וחטיבות-ביניים	14,542,983	30%	14,322,288	28%
2044	חטיבה עליונה	7,563,777	16%	7,838,584	15%
2045	חינוך התיישבותי	3,058,314	6%	3,005,967	6%
2046	תכניות חינוכיות משלימות	3,509,641	7%	3,560,175	7%
2047	מינהל עובדי הוראה	2,065,749	4%	1,881,373	4%
2048	שירותי עזר והסעות	3,323,971	7%	3,208,604	6%
2049	תמיכות בנושאי יהדות	1,082,252	2%	1,082,172	2%
2050	טלויזיה חינוכית	99,475	0.2%	95,718	0.19%
2051	רזרבות		0%	1,508,054	3%

ניתוח ההוצאות המרכזיות:

מהטבלאות לעיל ניתן לראות כי קבוצות ההוצאה המרכזיות של משרד החינוך הינן:

1. יסודי וחטיבת ביניים (כ- 28% מסך ההצעה בשנת 2016) - מורכב בעיקרו מהקצאת שעות לימוד לכיתות א'-ט'.
2. חטיבה עליונה (כ-15% מסך ההצעה בשנת 2016) - מורכב בעיקרו מתקצוב שכר לימוד הכולל שעות הוראה, שכר לעובדי עזר והוצאות שאינן שכר (הצטיידות מעבדות והוצאות תחזוקה) לכיתות י'-י"ב.
3. קדם-יסודי (כ- 12% מסך ההצעה) - מורכב בעיקרו מתקצוב גני חובה וטרום חובה.
4. חינוך מיוחד (כ- 12% מסך ההצעה) - מורכב מכלל עלויות החינוך המיוחד לרבות שעות לימוד בכל שלבי הגיל, שעות שילוב לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל, סייעות, שירותים פרא רפואיים, הזנה בהתאם לחוק חינוך מיוחד וליווי הסעות.
5. תכניות חינוכיות משלימות (כ- 7% מסך ההצעה) - מורכב ממגוון תכניות חינוכיות כגון: מסגרות צהריים, תכנית להארכת שנת הלימודים, תכנית התקשוב, חינוך בלתי פורמאלי וחינוך מבוגרים.
6. חינוך התיישבותי (כ- 6% מסך ההצעה) - עיקר ההוצאה הינה עבור אחזקת תלמידים בפנימיות, שעות הוראה למוסדות החינוך העל יסודיים הנמצאים תחת אחריות החינוך ההתיישבותי וכן מימון

השתתפות שירותי העזר עבור מוסדות חינוך אלו.

7. שירותי עזר והסעות (כ-6% מסך ההצעה) - מורכב בעיקר מהשתתפות משרד החינוך בהעסקת עובדי עזר ברשויות ובבתי הספר והסעות תלמידים ומורים כולל הסעות בחינוך המיוחד.
8. מנהל עובדי הוראה (כ-4% מסך ההצעה) - עיקר ההוצאה הינה עבור שכר מורים למוסדות להכשרת עובדי הוראה וכן עבור קרנות ומענקי השתלמות לפיתוח המקצועי של עובדי ההוראה.
9. מטה המשרד (כ-3% מסך ההצעה) - מורכב משכר כוח האדם במטה, פעולות אגפי המשרד השונים ותפעול ואחזקה של המשרד.

הוצאות מרכזיות בהצעת התקציב לשנים 2015-2016 – סעיף 60:

2016			2015			הרשאה להתחייב
שיעור ההרשאה מסך ההצעה	הרשאה להתחייב	הוצאה ברוטו	שיעור ההרשאה מסך ההצעה	הרשאה להתחייב	הוצאה ברוטו	
79%	1,228,252	933,096	83%	1,984,430	1,236,892	1. בינוי כיתות לימוד- גני ילדים ובתי ספר
2%	28,840	30,534	1%	30,442	22,832	2. הצטיידות כיתות לימוד חדשות
19%	304,738	278,273	16%	372,470	208,812	3. חידוש מבני חינוך ונגישות
	0	38,223		0	0	5. רזרבה לעמידה ביעד ההוצאה

נושא	הסבר כללי על אופן התקצוב	משתנים עיקריים והנחות	רגישות לשינויים בהנחות
"עוז לתמורה"	תוספת שכר ניתנת בגין כניסת בית ספר לרפורמה. כניסה מותנית בהסכמה של 60% מהמורים החל מתשע"ה ובהסכמה של 75% מהמורים עד אותה שנה.	1. בשנת תשע"ה יהיו כ- 600 מוסדות ברפורמה ובתשע"ו יתווספו 150 בתי ספר. 2. 77% מהמשרות בבתי הספר ברפורמה יכנסו לרפורמה.	1. כל 10 בתי ספר = כ- 20 מיליון ש"ח נוספים 2. כל שינוי של 5% באחוז המשרות = כ- 60 מיליון ש"ח
"אופק חדש"	רפורמת "אופק חדש" תוקצבה באופן מלא בגני הילדים, בתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים בחינוך הרשמי.	לא ייכנסו אוכלוסיות עובדי הוראה נוספות לעבודה במסגרת תנאי הסכם "אופק חדש".	במידה וההנחה המרכזית לא תתממש תידרש תוספת תקציבית שגובהה כגודל קבוצת עובדי ההוראה שיכנסו לעבודה במסגרת תנאי ההסכם.
עלות שעה שבועית שנתית בבתי הספר	עלות השעה המתוקצבת הינה העלות המוערכת בהתאם למאפיינים שונים כגון השכלת המורה, היקף ההשתלמויות שביצע, מספר שעות התפקיד הניתנות במערכת החינוך וכד'.	עלות שעה שבועית שנתית בחינוך הרשמי תעמוד על בין כ- 7,300 ש"ח לכ- 8,700 ש"ח בהתאם לשלבי הגיל השונים.	כל שינוי בפועל של 1% בעלות השעה השבועית = כ- 260 מיליון ש"ח.
שכר לימוד בגני הילדים	מידי שנה נבנים מספר מודלי תקצוב של גני הילדים בהתאם למאפיינים השונים של הרשות המקומית, סוג החינוך, וזרם החינוך. סך התקצוב שווה למכפלת הערכת מספר התלמידים אשר ירשמו למסגרות השונות בעלות לתלמיד שנגזרת מכל מודל.	1. מספר הילדים הכולל בגני הילדים יעמוד על כ- 460,000. 2. העלות לתלמיד תנוע בין 7,710 ל- 9,655 ש"ח לשנה.	כל שינוי בפועל של 1% בעלות לתלמיד או במספר התלמידים = כ- 55 מיליון ש"ח.
סעיף הפיתוח	1. המזומן בפיתוח מתוקצב על סמך קצב ביצוע מזומן בחמש השנים האחרונות 2. עלות כיתה מוצמדת למדד תשומות הבניה 3. חלק מרווחי מפעל הפיס מוקצה לבניית כיתות לימוד	1. המזומן מבוצע על פני חמש שנים בממוצע כאשר כ- 80% מהמזומן יוצא ב-3 השנים הראשונות 2. מדד תשומות הבניה יעמוד בשנת 2015 על 1% 3. רווחי מפעל הפיס בכל שנה יגדלו ב- 5%	1. המזומן משתנה בהתאם לקצב הביצוע של הרשויות בפועל 2. עליה של 1% במדד תשומות הבניה תגדיל את ההרשאות הנדרשות בכ- 15 מיליון ש"ח 3. קיטון של 1% ברווחי מפעל הפיס השנתיים תגדיל את ההרשאות הנדרשות בכ- 13%

פרק ו' – ניתוח מגדרי של הצעת התקציב

כוח אדם בהוראה ושיעורי הזכאות לבגרות בחלוקה למגדר

בשנת הלימוד התשע"ה הועסקו כ- 105 אלף עובדי הוראה בבתי הספר הרשמיים בחינוך הרגיל בעלות של 18.9 מיליארד ש"ח (גני הילדים, יסודי וחטיבת הביניים), בחטיבה העליונה הועסקו כ-47 אלף עובדי הוראה בעלות של 7.4 מיליארד ש"ח. בניכוי השפעות של ותק, השכלה וגמולי הכשרה, כ- 21.6 מיליארד ש"ח משולמים לשכר עובדות ההוראה, סכום המהווה כ- 82% מסך עלות השכר. טבלאות השכר אחדות לכלל עובדי ההוראה ולכל עובדי ההוראה קיימת האפשרות להשתכר בהתאם להתקדמות במדרגות השכר בהתאם להשכלה, הותק וצבירת הגמולים.

פירוט אחוז הנשים המועסקות על פי שלבי חינוך

גני - ילדים	יסודי	חטיבת- ביניים	חטיבה עליונה
99.3%	86.6%	77%	69.6%

הגרפים הבאים מציגים בחלוקה מגדרית את המדדים הבאים: אקדמיזציה, גיל ממוצע, ותק הוראה ובחינת הזכאות לבגרות לפי חלוקה למגדר.

הממצאים העיקריים כפי שניתן לראות בגרפים שלהלן:

1. בקרב כוח האדם בהוראה:

א. הנשים משכילות יותר מהגברים בכל שלבי החינוך.

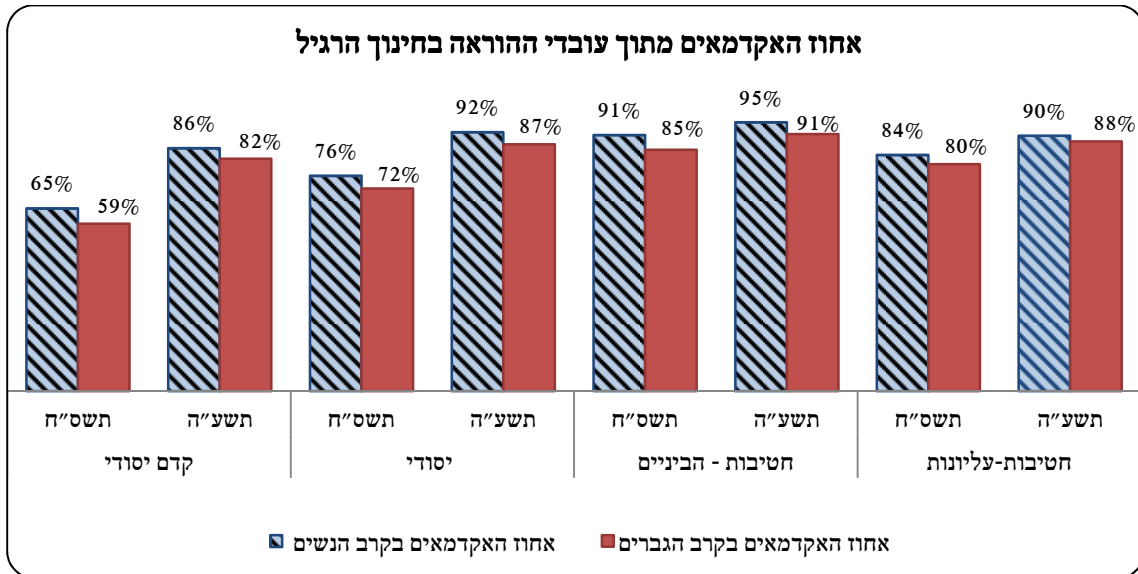
ב. אחוז הגברים בעלי תואר שני ומעלה גבוה מאחוז הנשים.

2. בחינה וזכאות לתעודת בגרות:

בשנים תש"ע – תשע"ג שיעורי הניגשים לבגרות זהים, אך שיעורי הזכאות לבגרות בקרב הבנות

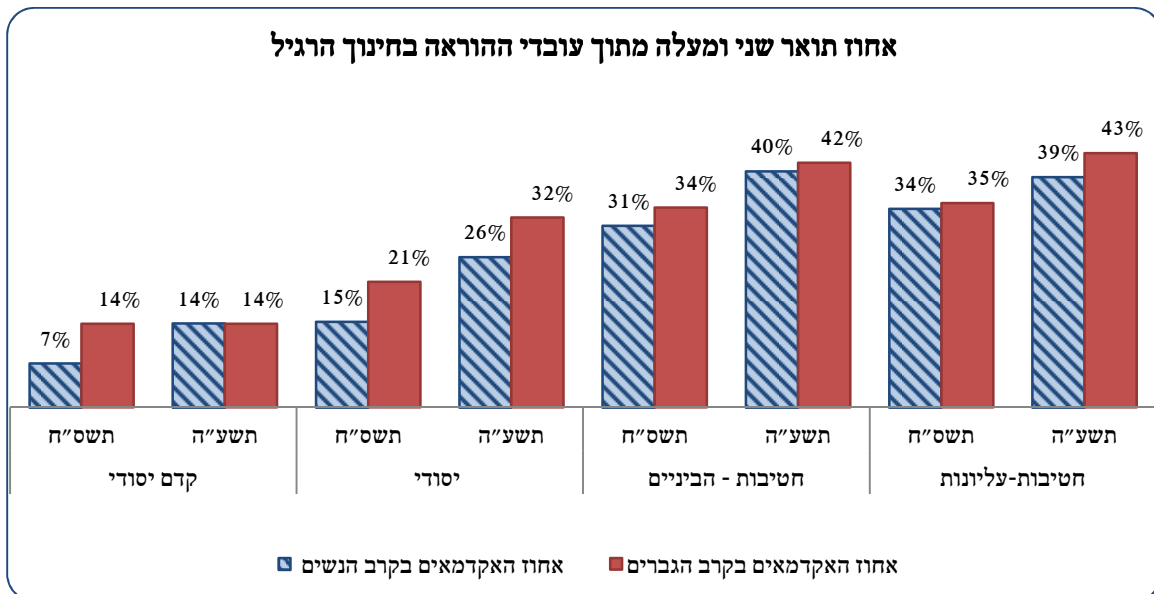
גבוהים לעומת שיעורי זכאות בקרב הבנים אם כי הפער הולך וקטן.

בקרב מרבית שלבי החינוך, שיעור המורות המשכילות גבוה יותר משיעור המורים המשכילים מתוך קבוצת המגדר, יש לציין שבשנים אלו חלה עליה באקדמיזציה בקרב כלל המורים.

מקור: משרד החינוך

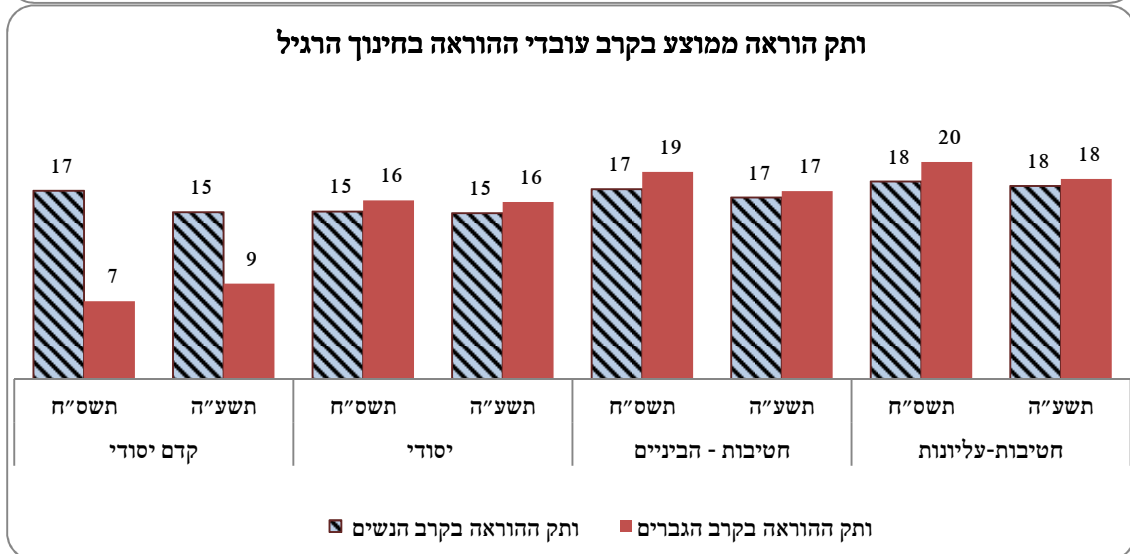
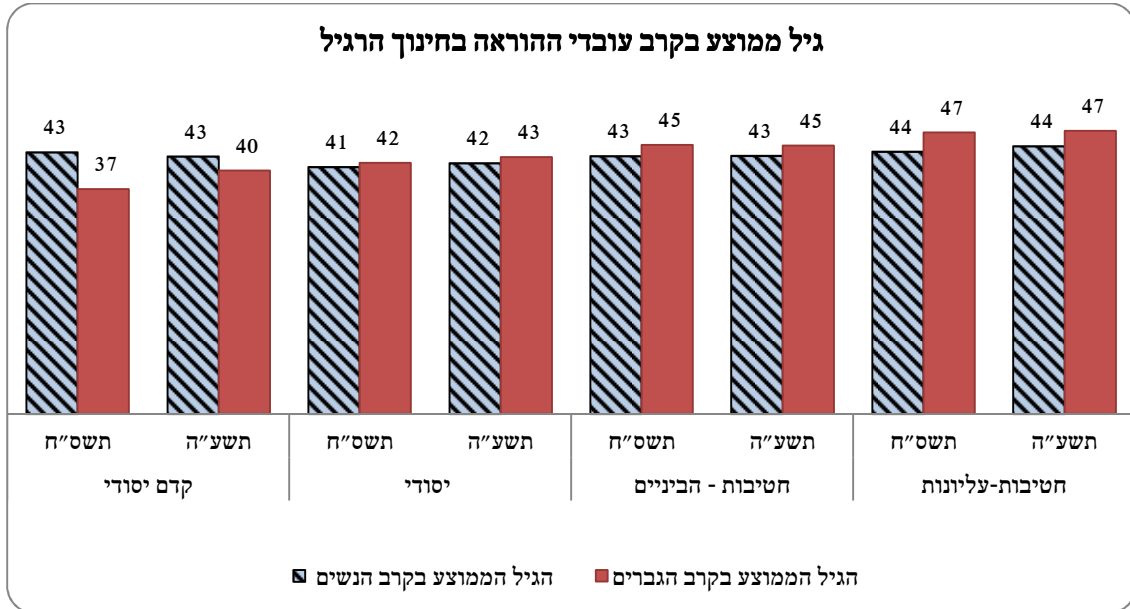
בכל שלבי החינוך אחוז המורים בעלי תואר שני ומעלה גבוה מאחוז המורות מתוך קבוצת המגדר.

מקור: משרד החינוך

* הנתונים בשלבי הגיל יסודי וחטיבת ביניים הם נתוני החינוך הרשמי בחינוך הרגיל.
 ** הנתונים בחטיבה העליונה הם נתוני כלל מוסדות החינוך בחינוך הרגיל.

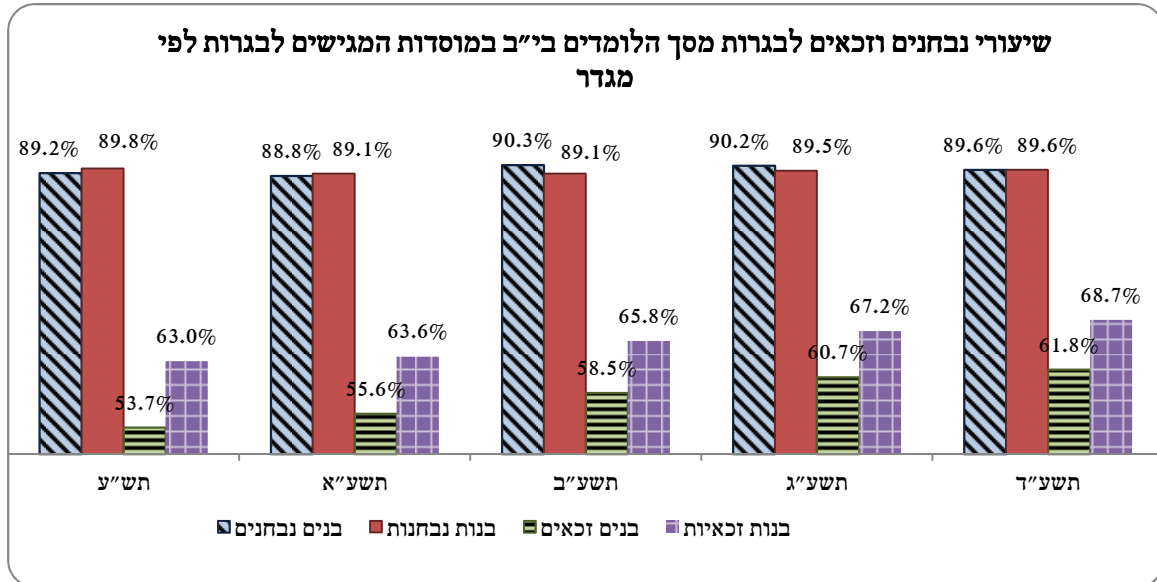
במערכת החינוך גיל המורים הינו גבוה במקצת מגיל המורות וותק ההוראה גבוה יותר, למעט בקרב גני הילדים. נתון זה, והנתון לגבי ממוצע הוותק מושפעים בין השאר מגיל הפרישה הגבוה יותר של גברים בהשוואה לנשים.

מקור: משרד החינוך

* הנתונים בשלבי גיל יסודי וחטיבת ביניים הם נתוני החינוך הרשמי בחינוך הרגיל.
 ** הנתונים בחטיבה העליונה הם נתוני כלל מוסדות החינוך בחינוך הרגיל.

בחינה וזכאות לתעודת בגרות - בשנים תש"ע - תשע"ד שיעורי הניגשים לבגרות דומים ועומדים על כ-90%, אך שיעורי הזכאות לבגרות בקרב הבנות גבוהים לעומת שיעורי זכאות בקרב הבנים אם כי הפער הולך וקטן.

מקור: משרד החינוך

הנתונים שבגרף לעיל מתייחסים לכ-80% משכבת הגיל הלומדים במוסדות המגישים לבגרות (כ-101,000 מתוך כ-125,000 בשכבת הגיל). מבין תלמידים שאינם לומדים במוסדות אלו, כ-7,500 לומדים במוסדות החינוך החרדי, כ-3,500 במוסדות המגזר הערבי במזרח ירושלים, כ-3,600 במסלולי לימוד מקצועיים של משרד הכלכלה ושחלקם נבחנים בבגרות במסלול אקסטרני, כ-2,200 בפרויקט היל"ה, והשאר בחינוך ביתי, מסלולי אקסטרני או שאינם לומדים.

פרק ז' – הסבר מפורט של התקציב

2040 יחידות מטה

204001 עובדי משרד – מטה

התקציב מיועד למימון שכרם של עובדי מטה משרד החינוך ולמימון פעולות השתלמות והדרכה לחיזוק הידע והכישורים המקצועיים של עובדי משרד החינוך.

204002 פעילויות מטה מרכזיות

התקציב במסגרת פעילויות המטה כולל:

התקציב במסגרת פעולות המטה כולל:

1. פעולות לשכת דובר משרד החינוך, ואגף רישוי בקרה ואכיפה.
2. מימון תפעול מערך פרסי ישראל ומימון עלות הפרסים.
3. מחקרים וסטטיסטיקה - תקציב המיועד לרכישת שירותים מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמימון מחקרים.
4. קשרי חוץ - התקציב מיועד למימון חברויות בארגונים בינלאומיים, כנסים והשתתפויות בוועדות, פורומים וכנסים מקצועיים.
5. הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (הראמ"ה) - התקציב מיועד למימון פעולות למדידה והערכה במערכת החינוך, מימון בוחנים ומעריכים למבחנים הבינלאומיים ולמבחני מדדי יעילות וצמיחה בית ספרית (מיצ"ב) וכן למימון פיתוח כלי הערכה לתכניות חינוכיות.
6. תקצוב הספרייה הלאומית שמטרתה איסוף, שימור, טיפוח והנחלה של אוצרות הידע, המורשת והתרבות בעלי זיקה לארץ ישראל, מדינת ישראל והעם היהודי ולתקצוב תאגיד "יד ושם" המופקד על הנחלת זיכרון השואה.
7. אגף הבחינות - תקציב הלוגיסטיקה של מערכת הבחינות הכוללת בעיקר עלות העסקת משגיחים ומעריכים.
8. מתן מענה רפואי ראשוני לתלמידים במוסדות החינוך וכן השתלמויות, הדרכה ולימודי עזרה ראשונה לכיתות י' לכלל המגזרים.
9. נושאים נוספים כגון: בקרות על ביצוע שעות הוראה במערכת החינוך; בקרה על יישום הרפורמות "אופק חדש ו"עוז לתמורה"; הפעלת מינהלת הטיולים; מינהלת המעבר לניהול העצמי; רכישות מנהלי מחוזות ואישור ספרי לימוד.

204003 תפעול ואחזקת המשרד

התקציב מיועד בעיקרו למימון אחזקת המשרד הכולל השתתפות בשכר דירה, שירותי תקשורת, ניקיון, חשמל ומים, שיפוצים, וכדומה. כמו כן כולל התקציב ביטוח תלמידים ורכוש במוסדות חינוך.

2041 חינוך מיוחד

204101 חינוך מיוחד

התקציב מיועד בעיקרו למימון שעות לימוד, שירותים נלווים והסעות תלמידים בחינוך המיוחד. אוכלוסיית היעד הינה תלמידי החינוך המיוחד בגילאי 3-21, שעברו ועדות השמה והושמו במסגרות חינוך מיוחד וכן תלמידים הזכאים לתכנית השילוב במסגרות החינוך הרגילות מגיל 3-18.

תכנית השילוב במסגרת החינוך הרגיל:

תכנית השילוב פועלת מתוקף חוק החינוך המיוחד, פרק השילוב ד(1). התוכנית נועדה לאפשר לילדים עם צרכים מיוחדים הלומדים בכיתה רגילה לממש בצורה טובה יותר את הפוטנציאל שלהם ולרכוש מיומנויות שיקדמו אותם להיות חלק מהחברה גם בבגרותם, באמצעות משאבי התמיכה הבאים: הוראה ולימוד (שעות לימוד), התאמות, סייעת, שירותים פסיכולוגיים, עזרים ושירותים פרא-רפואיים. תלמידים המצויים בתוכנית השילוב מקבלים את זכאותם למשאבי התמיכה על בסיס החלטות ועדה סטטוטורית - ועדת השילוב.

אופן תקצוב שעות הלימוד:

קיימים שני אופנים לתקצוב, תקצוב סטטיסטי ותקצוב דיפרנציאלי. תקצוב סטטיסטי ניתן למסגרות חינוכיות בגין 5.4% מאוכלוסיית התלמידים, לתלמידים בעלי לקות למידה, משכל גבולי, עיכוב שפתי או התפתחותי, פיגור קל והפרעות התנהגות. תקצוב דיפרנציאלי ניתן למסגרות חינוכיות כתוספת לתקצוב הסטטיסטי, בגין תלמידים המאופיינים כבעלי הפרעות נפשיות, אוטיזם, פיגור קשה ובינוני, שיתוק מוחין ונכות פיזית, לקות ראייה, לקות שמיעה וכן תסמונות ומחלות שבגינן נדרשת תמיכה לימודית.

מרכזי תמיכה יישוביים/ אזוריים

מרכז התמיכה היישובי/אזורי (מתי"א) מיועד לשמש מערכת תומכת למסגרות החינוך הרגיל ולמסגרות החינוך המיוחד ביישום חוק החינוך המיוחד, בתחומים שנדרשת בהם היערכות ברמה יישובית או אזורית, ולהעמיד לרשות מסגרות החינוך כלים יעילים למילוי המשימות המוטלות עליהן.

פעולות העשרה לתלמידים במסגרות החינוך המיוחד:

התקשרות עם עמותות וגופים ציבוריים המטפלים באוכלוסיית תלמידי החינוך המיוחד לאספקת שירותים בתחום הספורט האתגרי, שאינם ניתנים מתוקף חוק החינוך המיוחד, בכפוף לתנאי מכרז.

שעות תמיכה בחינוך המיוחד

האגף לחינוך מיוחד מקצה שעות לתמיכה לימודית לאוכלוסיות תלמידים המשולבים בחטיבות העליונות, כמפורט להלן:

1. תלמידים הנעדרים תקופה ממושכת מבית הספר עקב פציעה או מחלה.
2. תלמידים עם לקויות למידה קשות במיוחד שקבלו תמיכה מסל השילוב בחטיבות הביניים.

סייעות

בכיתות החינוך המיוחד: בגני ילדים ובבתי ספר הזכאים לכך בהתאם לנהלים הקיימים במשרד החינוך, מועסקת בנוסף למורה סייעת בכיתה. כמו כן, משובצות סייעות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, שנמצאו זכאים להיכלל בתוכנית השילוב. הקצאת השעות להעסקת סייעת נקבעת על ידי ועדת זכאות מיוחדת בהתאם לרמת התפקוד שנקבעה לתלמיד ובכפוף למפתח שנקבע בחוזר מנכ"ל.

פעולות העשרה בחופשות

משרד החינוך מבקש להקנות לפעילות בחופשות במסגרת החינוך המיוחד אופי בלתי פורמאלי, השונה מאופי הפעילויות בימי הלימוד הרגילים. התקציב לפעולות העשרה מיועד לאפשר שילובן של פעולות תרבות ונופש בתכניות החופשה.

סיוע לתלמידים מרותקים לביתם

התקציב מיועד למימון לימודים לתלמידים המרותקים לביתם, במסגרת חוק חינוך חנם לתלמידים חולים (2001). הגוף שזוכה במכרז בנושא זה אחראי לספק סיוע לימודי פרטני לתלמידים מרותקים לביתם, מפאת מחלה או פציעה, כדי למנוע או למזער פערים לימודיים העלולים להיווצר בשל ההיעדרות מבית הספר.

ליווי הסעות בחינוך המיוחד

התקציב מיועד למימון ליווי בהסעות תלמידים של החינוך המיוחד למוסד הלימודים עבור תלמידים הזכאים לכך.

2042 קדם יסודי

204201 קדם יסודי

גני טרום-חובה (גילאי 3-4)

התקציב מיועד למימון השתתפות המדינה בעלויות גן הכוללות שכר גננת, שכר עוזרת גננת והוצאות שאינן שכר (אחזקה). השתתפות המשרד הינה בשיעור של 90% מעלות ילד או גן בחינוך הרגיל ו-100% מעלות ילד או גן בחינוך המיוחד. את יתר ההשתתפות משלימה הרשות המקומית, באופן שהורי הילדים פטורים מתשלום שכר לימוד.

תקן לתקצוב: בישובים נטולי מענק איזון ממשרד הפנים, כל 33 ילדים בגילאי 3-4 מקנים תקן של גננת, עוזרת גננת ועלויות אחזקה. בישובים מקבלי מענק כל 31 ילדים בגילאי 3-4 מקנים תקן של גננת, עוזרת גננת ועלויות אחזקה.

גני חובה בחינוך הרשמי (גיל 5)

התקציב מיועד למימון עלויות גן הכוללות מימון שכר גננת ועוזרת גננת על פי התקן המפורט בהמשך. הוצאות התפעול משולמות על ידי הרשות המקומית או הבעלות על הגן. תקן לתקצוב: בישובים נטולי מענק איזון ממשרד הפנים, כל 33 ילדים בגיל חובה מקנים תקן של גננת ועוזרת גננת. בישובים מקבלי מענק איזון ממשרד הפנים כל 31 ילדים בגיל חובה מקנים תקן של גננת ועוזרת גננת. בגנים משולבים (שילוב ילד בעל לקות), תקן כיתת הגן מונה בין 8 ל-10 ילדים בהתאם לסוג לקות הילדים.

2043 יסודי וחטיבות ביניים

204301 חינוך רשמי

- עיקר התקציב בתוכנית נועד לממן את שעות הלימוד המוקצות לחינוך היסודי ולחטיבות הביניים בחינוך הרשמי. עקרונות השיטה להקצאת שעות לימוד בחינוך היסודי
1. כיתות א'-ב' הקצאה של 29 שעות, כיתות ג' ד' - הקצאה של 31 שעות, מכיתה ה' ומעלה הקצאה של 32 שעות.
 2. תוספת שעות "תפילה" לבתי ספר בחינוך הממלכתי-דתי וברשתות מעיין החינוך התורני והחינוך העצמאי.
 3. תוספת שעות ליום חינוך ארוך.
 4. תוספת שעות לכיתות גדולות יותר.
 5. שעות אחרות כגון: פיצול כיתות א'-ב', קליטת עליה ועוד.
 6. יתרת התקציב מחולקת בהתאם למדד הטיפוח: בית ספר שמדד הטיפוח שלו גבוה (בית ספר חלש חברתית-כלכלית) יקבל תוספת של יותר שעות הוראה ביחס לבית ספר שמדד הטיפוח שלו נמוך (בית ספר חזק חברתית-כלכלית).

"מדד הטיפוח" ("מדד שטראוס") - המשמש לצורך הקצאת שעות הלימוד:

עשירון הטיפוח המחושב לכל ילד הוא בסיס לחישוב מדד הטיפוח של בית הספר ומבטא את מיקומו היחסי של התלמיד בהשוואה לשאר תלמידי בית הספר היסודי הרגיל במדינה. מדד הטיפוח של כל בית ספר הוא ממוצע עשירוני הטיפוח של תלמידיו. מרכיבי המדד ומשקלם היחסי:

- א. השכלת ההורה המשכיל ביותר – 40%.
- ב. פריפריאליות בית הספר – 20%.
- ג. רמת ההכנסה של המשפחה – 20%.
- ד. שילוב של ארץ הלידה וארץ מצוקה – 20%.

תקן השעות בחטיבות-הביניים מורכב מסוגי השעות המרכזיים הבאים :

1. תקן בסיסי – ההקצאה היא לפי תקן לתלמיד ולפי תחשיב של מספר הכיתות הנורמטיביות המאושרות בשכבה. הקצאת שעות התקן הבסיסי בחטיבות הביניים בשנת הלימודים תשע"ה נגזרת ממספר התלמידים בכיתה ונעה בין 29.84 שעות שבועיות לכיתה בת 20 תלמידים ועד 38.03 שעות שבועיות לכיתה בת 40 תלמידים.
2. תוספת שעות סל מחוז המוקצות לתגבור והעשרה, קידום תלמידים חלשים ותכניות ייחודיות.
3. שעות אחרות כגון שעות לקליטת עלייה, שעות לשיפור הישגים ועוד.
4. יתרת התקציב מחולקת בהתאם למדד הטיפוח.

בנוסף לכך מתוקצבות בתוכנית שעות הוראה המופעלות באמצעות גורם חיצוני. בשעות אלה מופעלות תכניות העשרה המשולבות ביום הלימודים בעיקר ביישובי הפריפריה, במגמה לצמצם פערים בחינוך. תכניות העשרה מופעלות באמצעות זכיין של משרד החינוך ועל-ידי מדריכים חיצוניים או על-ידי מורים. בבתי הספר בהם מתקיימת התכנית, מוארך יום הלימודים.

התקצוב הדיפרנציאלי – מודל התקצוב החדש מקדם שוויון הזדמנויות ופועל לצמצום הפערים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי חזק לבין תלמידים מרקע מוחלש. כמו גם, פועל למתן מענה ייחודי עבור אוכלוסיות מיוחדות – תלמידים עולים, מחוננים ומצטיינים, באמצעות קביעת סל בסיס שוויוני ואחיד לכל כיתה ועל גביו תקצוב נוסף לפי צרכיו של כל תלמיד בהתאם למדד הטיפוח. סך התוספת כמיליארד שקלים (150,000 שעות) לסל שעות התגבור. מתוכם: 90 אלף שעות תגבור יתווספו לסל התגבור ליסודי ו-60 אלף שעות תגבור יתווספו לסל התגבור לחטיבות הביניים. באמצעות התקצוב הדיפרנציאלי יחוזקו מקצועות ליבה כגון: שפה, מתמטיקה ואנגלית, כמו גם, יוקצו שעות התגבור לטובת פיצול לקבוצות למידה קטנות, פיתוח מצוינות, עבודות חקר, העצמת התלמיד ועוד. המודל מגדיל את יחס ההקצאה של שעות הטיפוח עבור תלמידי החינוך היסודי וחטיבות הביניים בין תלמיד חזק לחלש מ-1 ל-3 ליחס של 1-1 ל-6. התהליך יוטמע בהדרגה לאורך חמש שנים.

בבתי הספר בחינוך היסודי ובחטיבת הביניים, הוטמעה רפורמת "אופק חדש" בדגש על :

1. שינוי שבוע העבודה של המורים (תוספת שעות פרטניות מול תלמידים ותוספות שעות שהייה בבית הספר עד לסך של 36 שעות במשרה מלאה).
2. העלאת שכר המורים בכ-26% בממוצע (ובכ-40% למורים חדשים), וכן מבנה שכר חדש ונפרד למנהלים.
3. מצוינות בהוראה – קידום מורים על בסיס הערכת המנהל והשתלמויות.
4. שינוי הליך הפיטורין הפדגוגיים והעצמת סמכויות מנהל בית הספר.
5. שיפור סביבת העבודה של המורים והתאמתה למבנה שבוע העבודה החדש – הקמת פינות עבודה

למורים ופינות לימוד לשעות הפרטניות. עלות הרפורמה עומדת על כ- 3.3 מיליארד ש"ח בבסיס התקציב.

204302 החינוך העצמאי

בהתאם לחוק יסודות התקציב, התמיכה בחינוך העצמאי נעשית באמות מידה שוות למטרות חינוך בלבד ועל פי קריטריונים שווים, ענייניים ואחידים כמו לכלל ילדי ישראל. התקציב מיועד למימון שעות הלימוד בחינוך העצמאי, בהתאם לשיטת התקצוב הנהוגה בחינוך היסודי. כמו כן, בתכנית מתוקצבות פעולות רשת החינוך העצמאי. השתתפות במימון שכר עובדי העזר והסעות תלמידים ומורים. החינוך העצמאי מפוקח על ידי המחוז החרדי.

204303 מעיין החינוך התורני

בהתאם לחוק יסודות התקציב, התמיכה במעיין החינוך התורני נעשית באמות מידה שוות למטרות חינוך בלבד ועל פי קריטריונים שווים, ענייניים ואחידים כמו לכלל ילדי ישראל. התקציב מיועד למימון שעות הלימוד במעיין החינוך התורני, בהתאם לשיטת התקצוב הנהוגה בחינוך היסודי. כמו כן, בתכנית מתוקצבות פעולות רשת מעיין החינוך התורני. השתתפות במימון שכר עובדי העזר והסעות תלמידים ומורים. הוא מפוקח על ידי המחוז החרדי.

204304 מוכר שאינו רשמי

התקציב מיועד עבור תשלומי שכר מורים והשתתפות במימון שכר עובדי העזר במוסדות של החינוך המוכר שאינו רשמי האחר - במגזר החרדי ושאינו חרדי. החינוך המוכר שאינו רשמי האחר במגזר החרדי פועל בפריסה ארצית וכפוף להנחיות המחוז החרדי. החינוך המוכר שאינו רשמי האחר במגזר שאינו חרדי פועל בפריסה ארצית וכפוף להנחיות אגף מוסדות חינוך יסודי (אמח"י) שבמינהל הפדגוגי. היחידה האחראית במשרד מתקצבת ומבצעת את תקציבי החינוך המוכר ומקיימת מערך של מעקב ובקרה על ניהול תקין ועמידה בתנאי הרישוי וההכרה. מוסדות המוכר שאינו רשמי מתוקצבים בהתאם למספר הכיתות התקניות ומפתח השעות המקובל לכיתה. עלות שעת עובדי ההוראה נקבעת בהתאם לפרופיל המורה הממוצע בכל מוסד. המושפע בין היתר מהשכלה וותק.

204305 מוסדות הפטור

מוסדות ה"פטור" - תלמודי תורה (תת"ים) הם מוסדות שהוכרו על-ידי מערכת החינוך ונקבעו להם תנאים מיוחדים הפוטרים אותם ממילוי הוראות חוק לימוד חובה. בהחלטת ממשלה מספר 151 מיום 13.5.2013 החליטה הממשלה לנקוט מספר צעדים שנועדו להביא לחיזוק "לימודי הבסיס" (מתמטיקה, אנגלית ושפת אם) ולימודי היסוד הנלמדים במוסדות המוכרים שאינם רשמיים ובמוסדות הפטור. תיקון החקיקה שהועבר לאישור הכנסת קובע את התנאים להכרה במוסד מוכר שאינו רשמי, לפיו יחויבו מוסדות הפטור בלימוד 100% ממקצועות הבסיס במתווה מדורג

ו-55% ממקצועות היסוד, והשתתפות המשרד תהיה בשיעור של 55% מההקצאה למוסדות בחינוך הרשמי (במקביל יהיו רשאים ללמד רק 55% ממקצועות היסוד ולהיות זכאים להשתתפות המשרד בשיעור מופחת של 30%). מוסדות החינוך המוכר שאינו רשמי מחויבים בלימוד 100% מלימודי הבסיס במתווה מדורג ו-75% מלימודי היסוד ושיעור השתתפות המשרד תנוע בין 65%-75% מההקצאה למוסדות בחינוך הרשמי. בתוך כך, הוחלט על גיבוש מערך פיקוח ובקרה אשר יבטיח כי מוסדות חינוך שיימנעו מלימוד לימודי היסוד והבסיס בהיקף הנדרש יזכו לתקצוב מופחת. בנוסף, הוחלט לחייב את מוסדות הפטור להשתתף במבחני המיצ"ב והמבחנים הבינלאומיים.

2044 חטיבה עליונה

204401 חטיבה עליונה

מערכת החינוך בחטיבה העליונה מופעלת על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות חינוך אחרות, כגון רשתות החינוך (אורט, עמל, אמי"ת) וגורמים ציבוריים ופרטיים אחרים, וממונת בעיקרה על ידי משרד החינוך.

התקציב מיועד למימון שכר הלימוד בחטיבה העליונה. ההקצאה של המשרד היא לפי תקן לתלמיד. תשלומי שכר הלימוד מיועדים בעיקר לתשלומי שכר המורים על פי פרופיל המורים, לתשלום שכר השרתים, המזכירים, עובדי הסיוע ועובדי אחזקה אחרים וכן לרכישת ציוד והוצאות אחרות. כמו כן התקציב משמש לתמיכה בבתי ספר בפריפריה ולהפעלה ואחזקת 14 מרכזי נוער.

בבתי הספר בחטיבה העליונה מוטמעת בשנים האחרונות רפורמת "עוז לתמורה" בדגש על

1. שינוי שבוע העבודה של המורים (תוספת שעות פרטניות מול תלמידים ותוספת שעות שהייה בבית הספר עד לסך של 40 שעות במשרה מלאה).
2. העלאת שכר המורים ב-42%.
3. מצוינות בהוראה – תגמול דיפרנציאלי לבתי ספר מצטיינים על בסיס הישגים חברתיים ולימודיים; קידום מורים על בסיס הערכת המנהל ומילוי תפקידים.
4. חיזוק מעמד וסמכות מנהל בית הספר.
5. שיפור סביבת העבודה של המורים והתאמתה למבנה שבוע העבודה החדש – הקמת פינות עבודה למורים ופינות לימוד לשעות הפרטניות.

הרפורמה מיושמת באופן הדרגתי בחטיבות העליונות החל משנת הלימודים תשע"ב, כאשר החל משנת הלימודים תשע"ז מתוכננת הרפורמה להיות מיושמת במלואה בכל בתי הספר בחטיבות העליונות. עלות הרפורמה בתחולה מלאה ובפריסה ארצית עומדת על כ-3 מיליארד ש"ח בבסיס התקציב.

2045 חינוך התיישבותי

החינוך ההתיישבותי אמון בעיקר על הטיפול במוסדות חינוך בהם כלולה גם פנימייה בכל הארץ.

- 204501 מטה חינוך התיישבותי
התקציב מיועד למימון שכרם של עובדי החינוך ההתיישבותי ולמימון פעולות השתלמות והדרכה לחיזוק הידע והכישורים המקצועיים של עובדי המחוז ההתיישבותי.
- 204502 תפעול ואחזקה - חינוך התיישבותי
התקציב מיועד בעיקרו למימון, תפעול ואחזקת החינוך ההתיישבותי הכולל השתתפות בשכר דירה, ניקיון, חשמל, מים, שיפוצים וכדומה. כמו כן כולל התקציב הוצאות דיוור ושירותי תקשורת, פרסומים חינוכיים ואחזקת רכב.
- 204503 חטיבת ביניים – התיישבותי
התקציב מיועד לשכר המורים בחטיבות הביניים בחינוך ההתיישבותי.
- 204504 בתי ספר ממשלתיים חקלאיים
השתתפות משרד החינוך בבתי ספר ממשלתיים בהוראה, שכר מורים ומינהל כולל הוצאות פנימייה, כפר ואחזקת המשק החקלאי.
- 204505 אחזקת תלמידים בפנימיות
אחזקת תלמידים בפנימייה, אחזקת תלמידי נעל"ה (נוער עולה לפני הורים), הוצאות שמירה ובטחון, הצטיידות והסעות והשתתפות המשרד הראשי בבתי ספר ממשלתיים.
- 204506 שירותי היקף
התקציב נועד לממן עובדי מינהל, שרתים ומזכירים, לבורנטים וספרנים במוסדות החינוך ההתיישבותי.
- 204507 חטיבה עליונה – התיישבותי
השתתפות בשכר לימוד לחטיבה עליונה בחינוך התיישבותי, תמיכה בבתי ספר בפריפריה והשתתפות המשרד הראשי בבתי ספר ממשלתיים.
- 204508 הוראת החקלאות והמקצועות
השתתפות המשרד בבתי ספר בחינוך ההתיישבותי בהוראת החקלאות, הכשרה ומענקי השתלמות למורים.
- 204509 מענקים לפיתוח, שיפוצים והצטיידות – חינוך התיישבותי
שיפוצים והצטיידות בחינוך ההתיישבותי

תכניות חינוכיות משלימות

2046

204601 קידום ילדים ונוער

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון אחראי לקידום תלמידים מאוכלוסיות חלשות באזורי פיתוח ובשכונות מצוקה באמצעות הפעלת תכניות שונות מתחום פעולה זה.

התקציב מיועד למימון פעולות שירותי רווחה חינוכיים כגון תוכנית הישגים ושיקום שכונות, תוכנית מניעת נשירה, פרויקט פר"ח, תקצוב קציני ביקור סדיר, שכר לימוד למסגרות נוער ותקצוב מועדוניות משפחתיות אליהן מופנים תלמידים שנמצאו זכאים לכך אחרי שעות הלימודים לקבלת שיעורי עזר וכדומה.

כמו כן התקציב נועד לממן תכניות לקידום החינוך לבני מיעוטים. בשל הפערים הקיימים בהישגים של התלמידים והבוגרים של מערכת החינוך היהודית לבין התלמידים והבוגרים של מערכת החינוך הערבית, הדרוזית והבדואית, קבעה הנהלת משרד החינוך את נושא קידום מערכת החינוך הלא-יהודית בישראל כאחד מתחומי העשייה להם מעניק המשרד עדיפות גבוהה.

כמו כן מתוקצבים במסגרת התכנית מלגות לתלמידים בכלל מערכת החינוך, שיעורי עזר לעולים בחינוך העל יסודי ותוכנית החומש למגזר האתיופאי.

204602 פעילויות ופרויקטים במערכת החינוך

מינהל החינוך הדתי - התקציב מיועד למימון פעולות, תכניות ומחקרים של מינהל החינוך הדתי שנועדו, בין היתר, להעמיק את החינוך הציוני-דתי והתורני וכן לשפר את רמת ההוראה במוסדות החינוך הממלכתי דתי.

חינוך גופני בבתי הספר - מקצוע החינוך הגופני בבתי הספר עוסק בחינוך לפעילות גופנית לכל החיים כחלק מאורח חיים בריא. לצורך זה מסייע הפיקוח על החינוך הגופני בקיום השתלמויות למורים, ברכישת ציוד לבתי הספר, הקצבות לחוגי ספורט בבתי הספר, תחרויות בינלאומיות בבתי הספר ובהוצאה לאור של תכניות לפעילות גופנית.

תכנית "בתי הספר של החופש הגדול" - נועדה לתת מענה חינוכי לתלמידים הלומדים בבתי"ס בחינוך הרשמי בשכבות הגיל הנמוכות בתקופת החודש הראשון לחופשת הקיץ. הפעילות החינוכית כוללת תכני העשרה במסגרת המוסד החינוכי ובהתאם לסטנדרטים שנקבעים על ידי משרד החינוך.

משרד החינוך משתתף בתקצוב לפי מספר תלמידים המשתתפים בתכנית- בגין סלי הוראה, ניהול והעשרה וארוחה קלה, וכן בתקצוב למוסדות הלימוד – בגין אבטחה. בנוסף, משתתף המשרד בהסעות לתלמידים זכאים. התקצוב הינו דיפרנציאלי, כך שרשויות מאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים מתוקצבות יותר מרשויות באשכולות גבוהים. התוכנית פועלת בשיתוף עם הרשויות המקומיות.

- 204603 שירות פסיכולוגי-חינוכי
 התקציב מיועד למימון שירות פסיכולוגי ייעוצי (שפ"י) לתלמידים ולצוותי מערכת החינוך. הפסיכולוגים והיועצים החינוכיים מספקים שירותי תמיכה וסיוע, פרטניים וקבוצתיים, שירותי אבחון, טיפול וייעוץ לתלמידים ולהוריהם, הדרכה והנחייה לצוותי חינוך ולהנהלות בתי הספר. בנוסף התקציב מממן אחזקת תחנות פסיכולוגיות ברשויות מקומיות, ועדות התאמה לליקויי למידה ושיפור עבודת אנשי המקצוע.
- 204604 חינוך בלתי פורמאלי
 התקציב מיועד למימון פעולות מגוונות במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי, כגון: מתנ"סים, סל תרבות, מסע לפולין, פעולות של"ח, תמיכה בתנועות נוער, מתנדבי שנת שירות, מוזיאונים, קונסרבטוריונים, מכינות קדם צבאיות, מכללות קדם אקדמיות ועוד.
- 204605 הארכת יום הלימודים
 התקציב מיועד למימון חוק ארוחה יומית לתלמיד, תשס"ה- 2005 וכן מתוקצבות תכניות שונות להארכת יום הלימודים – תכנית פנימיות יום הנתונות מענה לילדים בגני הילדים ולתלמידים בבתי הספר באזורי הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, ותכנית ציל"ה (צהרי יום להעשרה) מתוקף החלטת ממשלה 4088 מיום 08.01.2012 הנותנת מענה לתלמידים בגילאי 3-8 באשכולות חברתיים-כלכליים 1-3 ובירושלים, במסגרת שתי התכניות כלולה הזנה בצהרי היום לימודי העשרה.
- 204606 תקשוב, טכנולוגיה ומדעים במערכת החינוך
 התקציב מיועד לטובת הפעלת תכניות ייחודיות בתחומי המדע והטכנולוגיה, פיתוח מקצועי של מורים והשתלמותם בנושאי תקשוב, טכנולוגיה ומדעים, טיפוח תשתיות פיזיות (מעבדות למדעים, טכנולוגיות, מחשבים והצטיידות), תכניות לשילוב תלמידים בתעשייה, תכנית התקשוב הלאומית בגישת הענן החינוכי המשלבת אמצעים ותכנים דיגיטליים עם קווי תקשורת מהירים והתכנית האסטרטגית לחינוך טכנולוגי מקצועי.
- 204607 תכניות מחוננים
 התקציב מיועד למימון תכניות לתלמידים מחוננים ומצטיינים וכן לפיתוח צוותי הוראה ולביצוע מחקר.
- 204608 חינוך מבוגרים
 התקציב מיועד למימון פעולות חינוך למבוגרים- בין היתר, על ידי הפעלת אולפנים, פיקוח על מוסדות המקנים השכלה יסודית, תיכונית וחוגי השכלה.
- 2047 מינהל עובדי הוראה
 204701 הכשרה, התמחות וקידום מקצועי של עובדי הוראה
 התקציב מיועד למימון שכר הוראה במוסדות להכשרת מורים, השתתפות בהוצאות מנהליות של המכללות להכשרת עובדי הוראה וכן למימון תכניות מיוחדות להכשרת מורים.

כמו כן התקציב מיועד עבור שעות הדרכה, השתלמויות עובדי הוראה והפעלת מרכזי הפסגה בהם עוברים עובדי ההוראה פיתוח מקצועי.

204702 תנאי שירות של עובדי הוראה

התקציב מיועד למימון הנושאים הבאים: רכיבי שכר שונים לעובדי הוראה כגון תמריצים למשיכת כוח אדם איכותי לאזורים או למקצועות בהם קיים מחסור במורים, מענקי השתלמות ולימוד למורים, וכן השתתפות בפעולות ועד עובדי הוראה, דמי חבר באגודות מקצועיות למורים, קרן לקידום מקצועי וקרן רווחה לעובדי הוראה.

הוצאות השתתפות בשכר דירה, לימודים אקדמיים והחזר הוצאות נסיעה למורים משתלמים ולמורים בשנת שבתון, הלוואות מותנות לתלמידי המוסדות להכשרת עובדי הוראה במקצועות נדרשים ומועדפים. מימון פעולות עם מורים שפרשו לגמלאות וכן הוצאות הגנה משפטית לעובדי הוראה.

2048 שירותי עזר והסעות

480101 שירותי היקף במערכת החינוך

התקציב מיועד למימון השתתפות המדינה בשירותי העזר: עובדי מינהל, שרתים ומזכירים, לבורנטים וספרנים במוסדות חינוך וקציני בטיחות המועסקים על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך. תקצוב שירותי העזר נעשה בהתאם לשיעורי ההשתתפות והתקנים המופיעים בחוברת שמפרסם משרד החינוך מדי שנה בנוגע להשתתפות המשרד בתקציב הרשויות המקומיות, וזאת בהתבסס, בין היתר, על צו לימוד חובה (שיעור ההשתתפות של המדינה ושל רשויות החינוך המקומיות בקיום מוסדות חינוך רשמיים). לדוגמא יצוין כי שיעורי ההשתתפות של שרת ומזכיר עומדים על 87% מעלות המשרה.

204802 הסעות תלמידים ומורים

התקציב מיועד למימון השתתפות משרד החינוך בהסעות תלמידים ומורים בחינוך הרשמי בהתאם לכללי הזכאות המופיעים בחוזר המנהל הכללי. הרשויות המקומיות והאזוריות מקיימות את מערכת ההסעות עבור תלמידיהן. בנוסף, ניתן סיוע תקציבי למועצות האזוריות לרכישת אוטובוסים להסעות תלמידים, באמצעות מרכז המועצות האזוריות.

204803 מענקים לפיתוח, שיפוצים והצטיידות

התקציב מיועד לשיפוץ מוסדות חינוך והנגשתם עבור בעלי מוגבלויות, מימון השתתפות בשכר דירה, במקרים בהם אין מוסד חינוך זמין במערכת החינוך הרשמית בגילאי חובה בלבד. כמו כן, במסגרת תכנית זו, ניתנים מענקים לפיתוח מתקנים במבני תרבות, ספורט ונוער כ סיוע בהקצבות לגופים שונים בישראל, להקמה ופיתוח מתקני חינוך להכרת הארץ ושמירת הטבע, פיתוח ופיתוח אכסניות נוער.

2049 תמיכות בנושאי יהדות
204901 תרבות יהודית
 התקציב מיועד למימון פעולות תרבות יהודית, למרכזים להעמקת החינוך היהודי ועבור מדרשות ליהדות וללימודי ארץ ישראל.

204902 מוסדות תורניים
 התקציב מיועד למימון התמיכה במוסדות תורניים בהתאם למבחני התמיכה שבעניין. סוגי המוסדות הנתמכים הם: כוללים, ישיבות גבוהות, ישיבות הסדר, מדרשות לבנות, תכנית האלף, גרעינים תורניים וגרעינים חינוכיים לאומיים.
 התמיכה בכוללים, במוסדות תורה ובישיבות הסדר נעשית בהתאם לעקרונות שנקבעו בהחלטות הממשלה וכאמור במבחנים לחלוקת כספים שנקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ופורסמו לציבור.

2050 טלוויזיה חינוכית ישראלית (טח"י)
205001 טח"י
 התקציב מיועד למימון הפקת ורכישת תכניות חינוכיות ומימון שכר עובדי הטלוויזיה החינוכית הישראלית.

תקציב פיתוח - משרד החינוך (סעיף 60)

6002 תכנית פיתוח חינוך
 התקציב מיועד לבניית כיתות לימוד בהתאם לצרכים הנובעים מהגידול הטבעי באוכלוסיית המדינה ומהגירה פנימית של האוכלוסייה. לצורך זה מבצע המינהל לפיתוח מהלכי תכנון, הפקת פרוגראמות פיזיות והקצאת משאבים. מפתחות תקצוב הבנייה נקבעים על פי המלצותיה של ועדת עלות משותפת למשרד החינוך, משרד האוצר, מפעל הפיס והרשויות המקומיות.

בשנים 2012-2016 8,650 כיתות לימוד. כמו כן, בתאריך 8.1.12 התקבלה החלטת ממשלה בעניין חינוך חינוך לגילאי 3-4. לצורך כך, ניתן תקציב ארבע שנותי בהיקף של 2.65 מיליארד ש"ח בפריסה של 4 שנים: 1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2012 ו-450 מיליון ש"ח מדי שנה במהלך השנים 2013-2015.

הרשות המקומית היא המבצעת של הפרויקטים בתחום הפיתוח וזאת במימון מטעם משרד החינוך. העברת הכספים לרשות המקומית על ידי משרד החינוך הינה בהתאם לקצב התקדמות הבנייה. העלות למטר רבוע כוללת בנוסף לבנייה את המרכיבים הבאים בלבד:

1. הכשרת שטח המגרש.
2. ציוד קבוע המותקן בעת הבנייה, כגון כיורים, ארונות קבועים וכו'.
3. פיתוח חצר בית הספר: גינות, גדר, שערים, שבילי כניסה וגישה, מגרש ספורט ועוד.

4. הוצאות תכנון ופיקוח.

6006 **חידוש מבנים**

התקציב מיועד למימון שיפוצים יסודיים במבנים קיימים. מטרת השיפוצים, לאפשר שימוש נכון ובטוח במבנים קיימים לאורך זמן. תכנית זו כוללת, בין היתר, תקצוב במסגרת תכנית רב-שנתית להנגשת כל מוסדות החינוך הקיימים לאנשים עם מוגבלויות, ותקצוב לחיזוק מבני חינוך קיימים בפני רעידות אדמה, במסגרת תכנית רב-שנתית עפ"י החלטת ממשלה 4331 משנת 2008.